

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 petiti vrti a Din 2, do 100 vrti a Din 2.50, od 100 do 300 vrti a Din 3, večji inserati petiti vrti a Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA. Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR. Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO. Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE. celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 6. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Amerika – arzenal za vse demokratske države To načelo tvori odslej po izjavi Rooseveltovega tajnika oficijelno politiko Zedinjenih držav

Danes bo predsednik Roosevelt predložil kongresu zakonski predlog, po katerem bo dobil popolno pooblastilo, da posoja vojni material Angliji in njenim zaveznicam

Washington, 10. jan. a. (Ass. Press.) Novi zakon, ki bo dovoljeval posoditev ali prepuščitev vojnega materiala Angliji in njenim zaveznicam, bo danes popoldne ameriškega časa (ob 18. srednjeevropskega časa) s posebno Rooseveltovo poslanico predložen kongresu, in sicer istočasno reprezentantni zbornici in senatu.

Glede točnega besedila zakonskega osnutka se je včeraj sporazumelo 15 zastopnikov ameriške vlade, senata in reprezentantne zbornice na dolgi konferenci s predsednikom Rooseveltom. Po konferenci je izjavil Rooseveltov tajnik Early, da bo novi zakon uveljavil Rooseveltovo načelo, da bodo odslej Zedinjene države »arzenal za vse demokratske države na svetu«. To načelo tvori odslej oficijelno politiko Zedinjenih držav.

Iz dobro poučenih krogov se je izvedelo, da bo dobil z novim zakonom predsednik Roosevelt tako rekoč neomejeno pooblastilo, da posodi Angliji in njenim zaveznicam vojni material, kolikor smatra to za umestno. Predsednik demokratske stranke senator Barkley je izjavil, da ne navaja novi zakonski osnutek sploh nobenih števil ali omejitev glede materiala, ki se sme posoditi, temveč govori samo v splošnih obdihih o načelih posojanja materiala.

Napovedujejo, da bo novi zakon pooblastil predsednika Roosevelta, da sme dati naloge za proizvodnjo in zbiranje vojnega materiala ter da sme ta material potem prepuščiti, prodati ali posoditi demokratskim državam v taki obliki, kakor bo to najbolj služilo interesom Zedinjenih držav samih. Prav tako sme predsednik dovoliti tudi posoditev vojnega materiala, ki ga uporabljata aktivna ameriška vojska in vojna mornarica, če obe kompetentni ministri

nistrstvu potrdita, da je mogoče tako posoditev izvesti brez škode za ameriško varnost.

Edino omejitev, ki bo z novim zakonom vezala predsednika Roosevelta, bo v tem da bo moral kongres odobriti način, kako bo vojni material, ki bo posojen demokratskim državam, plačan.

V Rooseveltovi okolici izjavljajo, da je moral predsednik Roosevelt vztrajati na tako širokih pooblastilih zato, da bodo Zedinjene države v bodoče dorasle vsakemu nepredvidenemu razvoju mednarodnega položaja.

Washington, 10. jan. AA. (Reuter). Predsednik Roosevelt je sklical na konferenco vse demokratske prvake v senatu in predstavnikiškem domu, da bi se z njimi dogovoril o zakonskih ukrepih, ki naj bi mu dali popolno pooblastilo, da posoja vojni material Veliki Britaniji in drugim državam, ki so v vojni.

V dobro poučenih krogih mislijo, naj bi ta konferenca pripravila pot za izglasovanje uredbe z zakonsko močjo v kongresu, ki naj bi Rooseveltu dala imenovana pooblastila.

Neki član vrhovne državne uprave je izjavil novinarjem: S polno paro izdelujemo načrt, na podlagi katerega bi mogli odstopiti Grčiji večje število vojni letal. Upamo, da bomo svoje namene kmalu izvedli.

Predsednik „člora za obrambo Amerike“

New York, 10. jan. a. (Ass. Press.) Za predsednika »Odbora za obrambo Amerike s pomočjo Anglije« je bil izvoljen bivši republikanski senator Gibson.

New York, 10. jan. a. (Columbia B. S.) »New York Times« poročajo, da je predsednik Roosevelt ponudil newyorškemu županu La Guardi voštvo koordinacije ameriškega produkcijskega programa za nacionalno obrambo.

Obramba Karibijskega morja

Washington, 10. jan. AA. (Reuter). Vojni minister Stimson je izjavil, da se bo ojačila ameriška vojska ob Panamskem prekopu in Karibijskem področju zaradi obrambe zapadne polkrogle. V ta namen bo sta delovali poveljstvi pri Panamskem prekopu v Portoriku ter na novem oporišču

na Trinidadu, katere bo vse vodil general, šef obalnega pasu. Ta ukrep je bil izdan zato, da bi se ustanovilo skupno poveljstvo za vse področje Karibijskih otokov in da bi se na ta način ojačila učinkovitost poveljstva. Prva garnizija za nove postojanke se bo vkrcala okrog 15. januarja letos.

Opozorilo rezervnim letalcem

Washington, 10. jan. a. (Ass. Press.). Mornariško ministrstvo je opozorilo vse rezervne letalce vojne mornarice, naj bodo pripravljeni na podo 30. junija t. l. vpoalicani na vojaške vaje.

Uporaba novih ameriških trgovskih parnikov

Washington, 10. jan. AA. (Reuter). »Washington Post« piše, da bo 200 novih trgovskih parnikov, ki jih je pretekli teden naročil Roosevelt, uporabljenih tako, kakor bodo to odredjale razmere. List meni, da bodo parnike rabili za prevoz vojni sredstev v Anglijo, deloma pa bodo parniki tudi na razpolago za angleške pomorske zveze v Tihem oceanu. Po mnenju tega lista bi se ti parniki lahko porabili tudi za prevoz čet v Evropo, če bi Amerika šla v vojno. List dodaja, da ti parniki ne bodo omejeni z določbami zakona, ki pravi, da smejo ameriški parniki pluti samo po ameriških progah.

Angleži pripravljajo splošen napad na Tobruk

Angleške edinice operirajo že zapadno od obokljene trdnjave

KAIRO, 10. jan. a. (Reuter). Davi ni novih poročil o položaju na bojišču v Libiji. Iz včerajšnjega komunikeja je razvidno, da angleška vojska nadaljuje s pripravami za veliki splošni napad na Tobruk. Angleške mehanizirane edinice medtem operirajo že zapadno od Tobruka. Tudi angleško letalstvo sodeluje v pripravah za napad. Predvčerajšnjim in v noči na četrtek so bili izvedeni močni bombni napadi na Tobruk, prav tako pa bombardirajo Angleži vsa letališča med Tobrukom in Benghasijem, da preprečijo udeleževanje sovražnega letalstva.

KAIRO, 10. jan. a. (Reuter). Z bojišča v Libiji poročajo, da angleško topništvo že vedno močneje bombardira Tobruk. Na 150 km dolgi cesti od egiptške meje do Tobruka pa še neprestano dovažajo nove velike množine angleških topov, ki bodo prav tako pomagali pri obleganju Tobruka. Več sto zaplenjenih italijanskih motornih vozil dovažajo pred Tobruk brez presledka vojni material za angleško vojsko.

LONDON, 10. jan. a. (Tass). List »News Chronicle« poroča z bojišča v Libiji, da Italijani pri svojem umiku iz Egipta niso razušili nobenega važnega objekta. Tako sta ostala tudi vodovod in cesta iz Sidi Baranija v Bardijo skoraj povsem nepoškodovana. List javlja dalje, da so imeli Italijani tudi med Bardijo in Tobrukom več utrjenih postojank, ki pa so brez vodnjakov in jih zato niso mogli braniti.

Položaj maršala Grazianija

Kairo, 10. jan. AA. (Reuter). Uradno poročilo angleškega vrhovnega poveljstva pravi, da položaj maršala Grazianija ni zavidanja vreden, ker so angleške čete obkrožile Tobruk. Ta glavna italijanska trdnjava v Vzhodni Libiji po svojem položaju spominja na položaj, v katerem je bila Bardia. O razvoju dogodkov pri Tobruku ni mogoče objavljati nobenih podrobnosti, ker je to tajnost angleških armad, za katere se ve, da svoje napredovanje proti zapadu ugodno nadaljujejo.

Udeleževanje angleškega letalstva

LONDON, 10. jan. a. (Reuter). Informacijska služba angleškega letalskega ministrstva objavlja nekaj novih podatkov o udeleževanju angleškega letalstva pri zavzetju Bardije. Tako pripovedujejo ujetniki italijanski častniki, da so angleška letala in topovi bombardirali noč in dan neprestano italijanske postojanke ter da je to vplivalo na bojno razpoloženje italijanskih vojakov. Zlasti bombni napadi težkih angleških bombnikov so bili strašni. Italijanski ujetniki pripovedujejo tudi, da so bili pred padcem Bardije tri dni skoraj brez hrane in tudi vode je zelo primanjkovalo. Italijanskim vojakom je primanjkovalo tudi obutve. Nekateri vojaki so bili bosi, ko so jih Angleži zajeli. Neki angleški pilot pr-poveduje, kako je med Bardijo in Carthazom videl 1 km dolgo kolo italijanskih vojni ujetnikov iz Bardije, ki so odhajali v Egipt brez vsake angleške vojaške eskorte.

Italijani izpraznjujejo zelenico Giarabub

KAIRO, 10. jan. a. United Press javlja, da po angleških informacijah Italijani izpraznjujejo zelenico Giarabub. Oaza leži okoli 300 km južno od Tobruka sredi pu-

šave, zapadno od egiptске oaze Siva. Oaza Giarabub je bila zelo močno utrjena ter je imela močno italijansko posadko.

Ze včerajšnje poročilo poveljstva angleškega letalstva na Bližnjem vzhodu javlja, da so angleški bombniki izvedli močne napade na italijanske motorne transporte severozapadno od Giarabuba.

Upori v Abesiniji

ROM, 10. jan. a. (CBS). V italijanskih uradnih krogih demantirajo poročila o

uporih v Abesiniji ter izjavljajo, da širi te vesti angleška propaganda.

Napad na Malto

KAIRO, 10. jan. a. (Reuter). Uradno poročajo z Malte, da so včeraj zjutraj sovražna letala v treh skupinah napadla neko letališče na otoku.

V napadu je sodelovalo skupno 12 do 15 sovražnih lovskih letal, ki so obstreljevala letališče s strojnimi. Napad je povzročil le malo škode in nobenih žrtv. Pet sovražnih letal je bilo v teku napada sestreljenih, in sicer je eno sestrelilo protiletalsko topništvo, štiri ostala pa angleška lovska letala, ki so bila ravno na patrolnih poletih.

Druga sovražna letala so med napadom krožila v veliki višini nad letališčem, da bi krila napadajoča letala pred napadi angleških lovcev. Angleška lovska letala v bitki s sovražnimi letali niso imela izgub.

Vojna v Albaniji

Grki poročajo o zavzetju novih utrjenih postojank

ATENE, 10. jan. a. (At. tel. ag.). Grški generalni štab je objavil snoči naslednjo 75. vojno poročilo:

V teku lokalnih operacij so naše čete z bajonetnim napadom zavzele važne sovražne utrjene postojanke. Zajeli smo nad 200 ujetnikov, kakor tudi mnogo vojnega materiala, med drugim 20 deset cm havbic.

ATENE, 10. jan. a. (Ass. Press.). Zastopnik grškega vojnega ministrstva je snoči sporočil novinarjem, da so grške čete včeraj na nekem delu fronte zasedle več strateško važnih vasi, ki so bile doslej v italijanskih rokah. Italijani so se morali umakniti na nove postojanke. Med italijanskimi ujetniki, ki so jih ob tej priliki zajeli Grki, je tudi 7 častnikov. Poleg havbic so Grki zajeli tudi mnogo italijanskih strojníc.

Na severnem delu bojišča so Italijani pri Moskoplju podvelji močan protinapad na grške postojanke, bili pa so s težkimi izgubami odbiti.

Na skrajnem severovzhodnem koncu fronte se boji omejujejo na aktivnost patrol in topništva. Boji se razvijajo tudi ob obalah Ohridskega jezera.

Podrobnosti o napadu na Valono

ATENE, 10. jan. a. (Ass. Press.). Grški admiral Kavadias, ki je poveljeval eskadri grških rušilcev, ki je v nedeljo bombardirala Valono, pripoveduje nekaj podrobnosti o tem napadu. Pravi, da je bil namen napada na Valono, da bi izrazil italijansko vojno brodovje k pomorski bitki. Zato so grške vojne ladje zaplule prav v Valonski zaliv ter bombardirale najprej pristanišče v Valoni, potem pa še otok Sasseno. Nikjer pa niso našli Grki na noben odpor, čeravno sta bili v pristanišču v Valoni dve italijanski križarki poleg treh rušilcev in več vojaških transportnih ladij.

Delovanje italijanskega letalstva

GRŠKO ALB. BOJIŠČE, 10. jan. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča: Na grško albanskem nebu je delovanje italijanskega letalstva vsak dan močnejše. V sredo so se italijanska letala pojavljala nad vsem bojiščem in nenavadno silovito delovala.

Na odseku pri Klisuri je prišlo do srečanja z angleškimi letali Gloucester. Prišlo je do več napadov v zraku in je pri

tem pet sovražnikovih letal v plamenu padlo. Na italijanski strani ni bilo izgub, le eno ogledniško letalo je bilo nekoliko poškodovano, pilot pa ranjen, vendar se mu je posrečilo vrniti se v svoje oporišče.

Med bombardiranjem sovražnikovih baterij, razrušila mnoge številne mostove, bombardirala korakajoče čete in na letališčih uničila mnoga letala. Razen tega so italijanska letala bombardirala tudi solumsko letališče. Po fotografijah se je ugotovilo, da so bili uničeni vojaški objekti.

ATENE, 10. jan. a. (Columbia B. S.) Zaradi slabega vremena včeraj nad alban-skimi bojiščem ni bilo letalskih operacij.

Švicarsko ruski gospodarski odnosi

BERN, 10. jan. AA. (Havas). S pristojnega mesta se izve, da bo švicarska delegacija v kratkem odpovala v Moskvo, da bi sklenila novo trgovinsko pogodbo. Gospodarski odnosi med obema državama že več let slone na sistemu kompenzacij. Izmenjava blaga bo poseben predmet razprav med pogajanjí.

Švedsko darilo Finski

Helsinki, 10. jan. AA. (Stefani). Švedska vlada je poslala finski vladi 2000 lesenih hiš kot darilo. Te hiše bodo razmestili blizu Helsinkov in na Pečengi.

Največji ledolomilec

Oslo, 10. jan. AA. (Stefani). V ladjedelnicah v Kristiansundu so dogradili nov ledolomilec, ki bo največji na svetu. Ledolomilec bo imel motorje s 7000 konjskimi silami.

Pogreb Badena-Powela

LONDON, 10. jan. A. A. (Reuter). Iz Mirerija v Keniji poročajo, da je bil včeraj pokopan Baden-Powell, vodja skavtov. Generala so pokopali z vojaškimi častmi in so pri pogrebu sodelovale angleške južnoafriške čete. Vse vrste vojni oddelkov so sodelovale pri pogrebu obenem z letalstvom. Pri pogrebu so bile tudi številne čete skavtov in sicer iz Evrope, Afrike in Indije. Guverner sir Henri Moor je položil venec na krsto v imenu cele kolonije. Ze med generalovo boleznijo je angleška vlada predlagala, naj se posmrtni ostanki prepeljejo v westminstrsko katedralo, če general umre. To namero so sedaj odložili, dokler se ne konča vojna.

Kaj je sporočil Roosevelt maršalu Petainu

Ameriški glas o stališču in sedanjem položaju Francije, ki je bila premagana samo v Evropi

VICHY, 10. jan. a. (Ass. Press.) Novi ameriški veleposlanik admiral Leahy je bil včeraj sprejet v avdicionu pri maršalu Pétainu ter je imel z njim razgovor, ki je trajal poldrugo uro. Uradno poročilo pravi, da se je razgovor nanašal na splošna vprašanja.

BOSTON, 10. jan. a. »Christian Science Monitor«, dobro informirano glasilo YMCA, pripisuje razgovoru med maršalom Pétainom in admiralom Leahyjem zelo velik pomen. Pravi, da sta Pétain in Leahy oba stara vojaka in oba znanca še iz časa Pétainovega obiska v Zedinjenih državah.

Čprav vsebina razgovora gotovo ne bo objavljena in tudi ni znano, kakšno poslanico predsednika Roosevelta je Leahy prinesel maršalu Pétainu, pa je vendar mogoče sklepati, da je Roosevelt maršalu Pétainu predvsem sporočil, da bodo Zedinjene države z vsemi svojimi močmi podprle Anglijo v sedanjí vojni.

To obvestilo bo gotovo velike važnosti za stališče francoske vlade. Nemčija si je zadnje čase prizadevala, da pridobi Francijo popolnoma za sodelovanje pri zgraditvi nove Evrope. Takoj po zlomu na zapadnem bojišču je Pétainova vlada morda res hotela iti v tej smeri, toda maršal Pétain je pričel oklevati že, ko je v preteklem poletju izostala pričakovana nemška invazija Anglije. Odtlej dalje je bilo opaziti, da si vlada v Vichyju zopet skuša pridržati še tudi drugo pot za svojo politiko. General Weygand je bil poslan v Afriko in zadostovala bi samo beseda, pa bi tam osnoval svojo neodvisno vlado, če bi Nemčija izvajala prehud pritisk na Vichy.

Dejansko, pravi gori omenjeni list, je Francija premagana samo v Evropi. V Siriji in Afriki še stojita njeni vojski, kolonije so neprizadete in tudi francoska diplomacija še deluje. Važen faktor je še vedno tudi francoska vojna mornarica. V takem položaju je posebno pomembno, da bo admiral Leahy sporočil francoski vladi, kako zelo daleč se smatrajo Zedinjene države vezane na Anglijo in kako zelo bodo podprle Anglijo z letali, orožjem in municijo. Admiral Leahy je dal maršalu Pétainu gotovo podatke o stanju ameriške oborožitve. Sedaj si bo na podlagi teh podatkov lahko maršal Pétain preodčil, da je pričakovati najkasneje v enem ali dveh letih odločilne anglosake vojaške intervencije v Evropi, ki bo položaj povsem spremenila.

Na podlagi tega nastaja po mnenju lista za Francijo predvsem problem, da

svojo politiko tako preuredi, da se lahko vsak čas prilagodi novemu položaju. Ta naloga bo sicer težka, toda ne neizvedljiva. Po ameriški želji naj bi odslej vodila Francija tako politiko, da bi računala vedno zopet z zmago demokratskih sil. Zato naj bi Francija v bodoče čim manj škodovala Angliji v vojni, temveč naj bi ji nasprotno še čim bolj pomagala.

LONDON, 10. jan. a. (Tass). »Daily Express« poroča, da je več francoskih vojni ladij iz sredozemskih luk v zadnjem času odplulo v zapadnoafriška francoska pristanišča. Francoska oklopnica »Richelieu«, ki je bila poškodovana v bojih pred Dakarjem, je sedaj v popravilu.

Rooseveltova čestitka maršalu Petainu

WASHINGTON, 10. jan. AA. (Reuter). Zunanje ministrstvo je šele včeraj objavilo čestitko, katero je Roosevelt za novo leto poslal maršalu Pétainu. Sporočilo ministrstva pravi, da ta čestitka nima nobene zveze s poslanico, katero je v imenu Roosevelta maršalu Pétainu izročil admiral Leahy.

Za novo leto je Roosevelt Pétainu poslal naslednjo čestitko:

»Moje srce je v tem trenutku velikih naporov in dela Francije na stečaj odprto za francoski narod. Prosim Boga, da bi francoski narod v kratkem spet mogel uživati dobroto miru v polni svobodi, enakosti in bratstvu.«

Anglija in francoske kolonije

LONDON, 10. jan. AA. (Reuter). V zvezi z izjavo francoskega kolonialnega ministra nekemu francoskemu listu piše diplomatski urednik agencije Reuter:

Angleški pristojni krogi so z obžalovanjem sprejeli na znanje izjavo francoskega kolonialnega ministra, zlasti tisti del, ki govori, da ima Anglija neke namene s francoskimi kolonijami. Angleški predsednik vlade Churchill je v svojem govoru, ki ga je 31. oktobra imel po radu francoskemu narodu, jasno poudaril, da so novice sovražne propagande o nekih namenih angleške vlade s francoskimi kolonijami popolnoma netočne. Kakor je znano, je Churchill med drugim rekel tudi to, da si Angleži ne nameravajo vzeti francoskih parnikov in francoskih kolonij, ker Anglija ne namerava nikomur vzeti ničesar.

Nova napetost na Dalinem vzhodu

Ob siamsko indokitaški meji se razvija že prava vojna — Siamci zasedli mesto Sisofon v Kambodži — Japonci podžigajo siamsko vladno k vojaškim operacijam

BANGKOK, 10. jan. a. (Columbia B. S.) Zaduja poročila s siamsko indokitaške meje javljajo, da se zlasti ob bregovih reke Mekong razvija že prava vojna. Predvsem so v teku letalske in topniške operacije.

BANGKOK, 17. jan. a. (Reuter). Novo siamsko vojno poročilo javlja, da siamske čete še dalje napredujejo v indokitaško ozemlje ter da se bližajo mestu Sisofon. Mesto leži v Kambodži, nekako 30 km od siamske meje in 250 km od morske obale. Francozi so se morali po resnih izgubah zopet umakniti.

HANOI, 10. jan. a. (Tass). Associated Press poroča, da so siamske čete že zasedle mesto Sisofon, ki leži 30 km od siamske meje v Indokini.

United Press javlja, da so siamske letala bombardirala indokitaški mesti Taketh in Savannaketi. Tudi v Kambodži je bilo bombardiranih več mest. Indokitaška vojska v Kambodži se močno upira siamskim četam.

BANGKOK, 10. jan. a. (Tass). Associated Press poroča, da so po siamskih uradnih podatkih siamska letala bombardirala šest mest v Indokini med njimi tri ob meji. Zlasti 8. januarja so bili letalski napadi zelo močni ter so trajali več ur.

SINGAPOR, 10. jan. (Reuter). Dočim se kar vrste incidenti na siamsko indokitaški meji in je bilo obsešno stanje proglaso-

veno v 24 provincah Indokine, je siamska vlada sklenila odvzeti vse orožje Francozom, ki žive v državi.

Francoski umik v Kambodži

HANOI, 10. jan. a. (Columbia B. S.) Po francoskih informacijah so se pod pritiskom siamske vojske Francozi v Kambodži umaknili za 8 do 15 km od siamske meje. Z napadi so tu pričelet siamske čete. V zraku je prišlo do silovitih letalskih bojev. Po francoskih informacijah so Francozi nad džunglo v Kambodži sestrelili okoli 40 siamskih letal.

Pogajanja v Tokiu

HONGKONG, 10. jan. a. (Columbia B. S.) Opazovalci na Dalinem vzhodu smatrajo da podžiga siamsko vladno k vojaškim operacijam proti Francozi Indokini. Japonci z namenom da bi prisilili francoske Indokino k novim koncesijam. Japonci Velik pomen pripisujejo dejstvu da so se boji med Siamom in Indokino poostri prav v trenutku ko so v Tokiu v teku japonsko-francoska pogajanja. Smatrajo da bo v teh pogajanjih Japonci postavili zahteve za dovoljenje novih oporišč v Francoski Indokini. Teh oporišč bi se potem Japonci poslužili za nadaljnjo ekspanzijo proti južnovzhodni Aziji in najbrž tudi proti Nizozemski Vzhodni Indiji.

Japonske zahteve v Nizozemski Indiji

NEW YORK, 10. jan. a. (Reuter). Associated Press poroča iz Batavije, da merodajni krogi mnogo govore o pogajanjih med Japonci in Nizozemsko Indijo. Zlasti pa o japonskih zahtevah. Menijo, da mnogo odvise od stališča USA. Podarjalo tudi da bi Japonci rada dobila politično nadzorstvo nad Nizozemsko Indijo, kar sklepajo zaradi tega, ker je bil japonski minister Ošišava imenovan za čefa japonske delegacije. Predstavnik Nizozemske Indije pa zatrjujejo da se bodo z Japonci pogajali zgolj o gospodarskih vprašanjih.

Angleška ojačenja

SINGAPOR, 10. jan. a. (Columbia B. S.) Semkaj so prispeli zopet trije bataljoni angleške pehote pričakujejo pa prihoda nadaljnjih ojačenj angleške vojske. Angleške oblasti v Birmi so prav tako odredile formacije dveh novih bataljонов vojske. Smatrajo da so vsi ti vojaški ukrepi v zvezi z novo napetostjo na Dalinem vzhodu. Zlasti pa v zvezi s posrstitvijo siamsko indokitaškega konflikta.

Centralna šolska kuhinja

začne poslovati v začetku februarja v poslopju šolske poliklinike

Ljubljana, 10. januarja
Vrsta šola bi potrebovala svojo kuhinjo, ker je v vseh šolah dovolj revnih dijakov. Toda, četudi bi dijaki ne bili revni in bi njihova prehrana ne bila ogrožena, bi pogosto kazalo ustanoviti šolsko kuhinjo. Zato, ker učenci večkrat ne pridejo do redne hrane bodisi zaradi dolge poti do šole ali neprimerne razdelitve časa puka. Z ustanovitvijo šolskih kuhinj na vseh šolskih zavodih, kjer bi bile potrebne, pa ne moremo računati tudi v dalini bodočnosti. To bi tudi ne bilo racionalno, kar kažejo izkušnje iz velikih mednarodnih mest. V velikih naprednih mestih dandanes ustanavljajo centralne šolske kuhinje, torej posebne ustanove, ki skrbijo za hrano učencev več šol. Večji obrat pač lažje posluje ceneje in zato tudi nudijo boljše hrano. Tako velika šolska kuhinja se pa tudi lažje izpopni v vseh pogledih.

V našem primeru ne gre za takšno vzorno veliko centralno šolsko kuhinjo. Ta ustanova, ki bo začela poslovati že nekaj tednov, bo sicer prevzemala naloge centralne šolske kuhinje v tem smislu, da bo nudila hrano dišavstvu vseh glavnih srednješolskih zavodov v Ljubljani. Zato ima še mnogo oremalo sredstev, da bi lahko začela obratovati v večjem obsegu tako da bi v njej dobivali vsaj potrebno hrano.

Novembra smo mnogo pisali o njej in o pomenu šolskih kuhinj. Opozarjali smo javnost vse tiste, ki bi lahko pomagali, kako izredno potrebno ter smiselno je skrbeti prav za socialno ogroženo šolsko mladino. Kakor so potrebne številne socialne akcije in je prav da javnost opozarjamo na nje je vendar potrebno nagajati da nam mora biti skrb za mladino prva. To nam mora narekovati že sam razum in ne le morda socialno čustvo ali usmiljenje do trpečih. To ni zolzi človekoljubje — podpirati revno mladino da bo lahko stopila v življenje kati to nam narekuje dolžnost do naroda zavest da smo dolžni skrbeti za narovo bočnost. Prav zaradi tega ker mnogi tako radi n. glajo, da je mladina naša bodočnost bi bilo treba to potrditi tudi z dejanji. Zato bi pa naj podpirali delovanje šolskih kuhinj, ki upravičeno najnujnejše naloge socialnega skrbstva šolske mladine — skrbja, da se revno dišavstvo vsaj enkrat na dan do silega naje.

Nobene žrtve ne zahtevamo od posameznikov, ki bi lahko pomagali šolskim kuhinjam, kajti skromni prispevki za hrano dijakov šolskih kuhinj bi pač ne smeli veljati za žrtve. Ali pri nas ravni vsaj nekaki ljudi, ki bi lahko prispevali 150 din na mesec za hrano (kosilo) dijaka v šolski kuhinji? Ne moremo verjeti, zlasti ne zadnje čase, ko smo bili p. k. navadnega razmetavanja denarja. Mnogi posamezniki so bili celo v težnjah, kako bi se snailobole iznebili denarja. Zakaj se ni nihče izmed njih spomnil da bi ga najboljše naložili že bi daroval nekaj za vzdrževanje revnega dišavstva? Ta naložba bi se obrestovala vsemu narodu.

Na to je bilo treba opozoriti ob tej priliki zlasti zaradi tega ker nekateri najbrž mislijo, da ustanavljanje šolskih kuhinj ni noben problem ter da so za nje dovoljena vsa potrebna sredstva. Lahko bi dokazali, kako silno potrebna bi bila v Ljubljani velika centralna šolska kuhinja, odnosa, kako potrebna bi bilo, da bi dišavstvo vseh šolskih zavodov lahko prejemalo primerno, zdravo in ceno hrano. Toda samo d. kazovanje, kako potrebna so šolske kuhinje je brez pomena, če ne najdemo za nje primernih virov dohodkov.

Poročali smo o delovanju šolske kuhinje kraljice Marije, ustanove, ki prejemala stalno subvencijo kraljice in ki jo vodi šolska poliklinika (oddelek za zdravstveno zaščito učencev in znanstvenega zavoda). To je tudi centralna šolska kuhinja v tem smislu, da nudi hrano dišavstvu raznih šol. Izbrani so zelo skrbno res podbere najpotrebnejši dišiki, potrebni socialne in zdravstvene zaštite. Cenovna ta ustanova preema redno subvencijo vendar potrebuje še mnogo več sredstev, da lahko res uspešno deluje ter daje hrano večjemu številu dišavstva. Druzi zasebnih dob otnikov nima. Zdi se, kakor da ljudje zleda o na šolske kuhinje kakor na travevka podjetja in ne morejo razumeti, kako težko poslujejo te pomembne socialne ustanove.

Po načrtu poslopja šolske poliklinike ob Askerčevi ulici je bilo določeno, da bo v poslopju tudi večja šolska kuhinja. Znano je kakšne težave so bile z zidanjem poslopja, ker ni bilo dovolj kredita. Poslopje ni niti še zdaj gotovo, zato še ne morejo uporabiti vseh prostorov. Drugo nadstropje je še neizgrajeno. Potrebno bi bilo še najmanj milijon din. Ker ni bilo t. kol dovolj kreditov, niso mogli tudi dojeti še izročiti svojemu namenu šolske kuhinje, ki ima lepe prostore v prizemlju. V njej bodo prejemali hrano najboljše. Vedstvo kuhinje se bo oziralo na število dišavstva posameznih šolskih zavodov (tako da bo število gostov kuhinje v s razmerju s številom dijakov posameznih šol).

Zdaj imajo v proračunu, da bo prejemalo v novi kuhinji hrano 75 dijakov (odnosno dijakin). Jedilnica je tako velika, da lahko sprejme hkrati do 80 g. stov. kapaciteta kuhinje bi pa bila polno izrabljena, če bi dajali hrano 200 dijakom. Kuhinja sama je prostorna, hišenskega vzorca urejena in dobro opremljena. Kihali bodo na plin. Opremo je preskrbel Drž. hišenski zavod.

Do konca šolskega leta, to je približno 4 in pol mesece, znaša proračun okrog 50.000 din. Kosilo bo veljalo ustanovo za posameznega dijakka z režijo vred 5 din. Sredstva se bodo stekala iz skajala za zdravstveno zaščito učencev, pro. ač na hišenskega zavoda in banke uvrave. Naglasiti pa moramo, da vsi ti prispevki ne bodo posebno veliki, zato bodo t. di v začetku lahko nudili hrano le 70 do 80 dijakom, čeprav bi lahko kuhali dvakrat več. Nova ustanova bi lahko postala prava centralna šolska kuhinja, kakršne delujejo v naprednih mestih v drugih državah. Zato bi pa naj podpirali večji krediti. Ko bi ustanova prevzela naloge centralne šolske kuhinje v širšem pomenu besede in bi ureljali razvažanje hrane s posebnimi prevoznimi sredstvi po šolah tako da bi v posameznih šolah samo razdeljevali jedi. Novejša šolska poslopja imajo že primerne prostore za jedilnice, a vprašanje samih jedilnic je preostanek pomena.

Zdaj pa želimo, da nova šolska kuhinja lahko vsaj neovirano dela v manjšem obsegu, tako da bi hrano prejemali dišiki le v njeni jedilnici. Jedilnica bi se v opoldanskih urah v presledkih do trinit napojila, če bi proračun lahko primerno zvišali. Razveseljivo pa je, da bodo prostori nove kuhinje lahko služili kot vzor drugim šolskim kuhinjam. Med nje spata tudi garderoba. Jedilnica je prostorna, zračna in svetla, tako da v njej nimajo vtisa, da si v prizemlju. Imajo centralno kurjavo, kakor vsi prostori poslopja šolske poliklinike. — Glavne dela so že vsa končana in smemo upati, da otvoritve kuhinje ne bo zadržala nobena ovira.

Bolgarija na dnevnem redu

Sofijski tisk o ruskem stališču do balkanskih držav
Možnost spremembe političnega režima

SOFIJA, 10. jan. p. Ministrski predsednik prof. Filov je bil včeraj v enourni audienci pri kralju Borisu. Nobenega dvoma ni, da je ob tej priliki vladarju poročal o svojem potovanju v Nemčijo. Visti, ki so se razširile v inozemstvu in so se nanašale na bližnjo spremembo vladne, v tukajšnjih vladnih krogih zaenkrat še ne potrjujejo, vendar v politični javnosti ne izključujejo možnosti, da bi do takih sprememb prišlo že glede na omajano zdravje ministrskega predsednika.

Avdiencia angleškega poslanca

SOFIJA, 10. jan. e. (United Press) Ministrski predsednik dr. Bogdan Filov je sinoči sprejel angleškega poslanca Rendella.

Konferenca v Moskvi

SOFIJA, 10. jan. e. (Tr. Pr.) Tukajšnji »Mir« objavlja, da je poziv diplomatskih predstavnikov Sovjetske unije na Balkanu na konferenco v Moskvo popolnoma naravna stvar.

Rusija mora kot neposredna sosedica s posebno pozornostjo zasledovati položaj na Balkanu. Sedanje stališče Sovjetske unije do balkanskih držav pravi »Mir«, je pojasnjeno z zadnjim demantiem Tassa, ki pravi, da Sovjetska unija ni poslala ultimatumu Rumuniji, češ da zahteva oporišča na ustju Dunava in tudi ni odpoklicala svojega poslanca v Bukarešti.

Poročilo iz Berlina

BERLIN, 10. jan. p. Razvoj položaja v Bolgariji vzbuja v berlinskih političnih krogih poslednje dni zmerom večje zanimanje. Tako da se tu nujno dobiva vtis, kakor da je bolgarski problem postal spet zelo aktualen, morda še bolj kakor o priliki kombinacije z njenim priključkom k berlinskemu paktu. V berlinskih krogih mnogo govore o sedanjem kmetijskem ministru Barlanovu kot bodočem vodilnem državniku v Sofiji. Ali so vesti v zvezi z njim resnične ali ne, se bo videlo že v nekaj dneh, vsekakor pa je jasno da se v Berlinu vsemu političnemu raz-

voju v Bolgariji pripisuje značilno ozadje. Ne more se pozitivno reči, ali bo morebitna sprememba političnega režima v Bolgariji pomenila tudi kakršnokoli spremembo bolgarsko-nemških odnosov. Na vsak način pa mislijo v zvezi s tem na končno likvidacijo italijansko-grške vojne na poskus Nemčije, da s svojimi vojnimi silami paralizira angleško akcijo v vzhodnem delu Sredozemlja.

Madžarske informacije

BUDIMPEŠTA, 10. jan. p. Kljub dozdnevnu zatijtu tukajšnji politični krogi z največjim zanimanjem zasledujejo nadaljnji razvoj situacije in potek sedanje diplomatske akcije ter priprav v južnovzhodni Evropi. Glede na sedanje okoliščine sklepajo, da smo tik pred zelo važnimi vojnimi dogodki, čeprav stvarno še nihče ne ve, kje in kako bodo nastopili.

Razumljivo je spričo tega, da kaže ves madžarski tisk zadnje dni mnogo zanimanja za vse dogodke mednarodnega značaja in da si poskuša ustvariti jasno sliko o tem, kar se dogaja in pripravlja. V prvi vrsti je njegovo zanimanje osredotočeno na južnovzhodno Evropo in države v Sredozemlju. Z velikim zanimanjem zasledujejo listi predvsem politiko Turčije in beležijo skrbno vse ukrepe, ki jih je v zadnjem času izdala. Sinočnji »Pesti Hirlap« razpravlja o položaju in pravi, da je položaj miren, da pa vendar vsa svetovna javnost z največjo napetostjo gleda na ta »burni vogal Sredozemlja«.

350 milijonov za nove bolnice

SOFIJA, 10. jan. AA. (DNB). Notranji minister Gaorovski je napovedal, da bo predložil zakonski predlog za kredit v višini 350 milijonov levov. S tem denarjem bodo zgradili bolnice, zdravilišča, sanatorije in zdravstvene ustanove po raznih delih Bolgarije. Ti zavodi se bodo zgradili v okviru petletnega načrta na korist ljudskemu zdravju. V teh novih zdravstvenih zavodih bo 10.000 postelj, od tega 2000 postelj za jetične.

Ruska pripravljenost

„Pravda“ o podaljšanju vojaške službe — Maršal Timošenko o vojaških vajah mladine v Moskvi

Moskva, 10. jan. 1. »Pravda« objavlja članek, v katerem podaja, zakaj je bila vojaška dolžnost v Sovjetski uniji podaljšana na štiri leta. To je bilo potrebno zaradi tega, ker se vojna na svetu vedno bolj širi in pa zaradi polne pripravljenosti in varnosti ruskih meja.

MOSKVA, 10. jan. AA. (Tass). Za mladino v Moskvi, posebno pa za dijake, so priredili vojaške vaje. Pri teh vajah so poudili dijake o najnovejših dogajanjih motoriziranega vojevanja. Vadili so se v streljanju s protiletalskimi topovi, prav tako pa so se vadili na tankih, pri brzogajnih, inženirskih delih itd.

Te vaje je poveljal ljudski komisar za vojsko maršal Timošenko, ki je imel pred mladino govor, v katerem je rekel, da so bile te vaje največjega vojaškega vzgojnega pomena. Maršal Timošenko je poudaril: Vi se učite discipline in točnosti,

vi vzgajate svojo voljo, prisebnost in vojaško iniciativo. Te vaje vas približujejo rdeči armadi.

Kaj piše rumunski list

BUKAREŠTA, 10. jan. AA. (Stefani). List »Cuventul« je od svojega berlinskega dopisnika s posredovanjem neke ugledne nemške politične osebnosti prejel obvestilo, da obstoja med državami trozveze in med Rusijo popolna vzajemnost proti napadom in proti načrtom demokratije. List dalje pravi, da je omenjena nemška ugledna osebnost izjavila, da bo med Nemčijo in Rusijo kmalu sklenjen gospodarski sporazum, ki bo širši od tistega, ki je sedaj v veljavi in ki bo v sebi obsegal tudi razširitev političnega sodelovanja. »Cuventul« piše s tem v zvezi, da bo Rooseveltov načrt nalezl na vzajemno fronto držav trojne zveze in Rusije.

Po treh mirnih nočeh

so nemška letala zopet bombardirala predvsem London, Liverpool in Bristol

LONDON, 10. jan. a. (Reuter). Po treh zaporednih mirnih nočeh so se preteklo noč nemška letala zopet pojavila nad Anglijo. Napadla so široke predele širom države, toda napadi nikjer niso bili posebej siloviti. V splošnem je bilo močnejše ugotoviti več izločenih napadov, ki so vsi trajali po več ur.

Med drugim so bile vržene bombe na točke ob južni angleški obali, v zapadni

Angliji, severnem delu srednje Anglije in v nekem mestu v severnozahodni Angliji. Tudi London je bil bombardiran, toda tu je bilo žrtev malo in resna škoda ni bila povzročena.

Nemška letala so preteklo noč vrgla zopet zlasti mnogo zažigalnih bomb, pa je nova pomožna gasilska služba večinoma vse požare hitro pogasila.

Po nepotrjenih poročilih so angleška

lovstva letala ponoči eno nemško letalo sestrelila.

LONDON, 10. jan. a. (Columbia B. S.) Glavni sovražni letalski napadi na London, Liverpool in Bristol.

Uradno angleško poročilo

LONDON, 10. jan. a. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunicju:

Sovražna letala so razvila preteklo noč nad Anglijo znatno aktivnost. Bombe so bile vržene na več široko ločenih okrožjih v Angliji in Walesu, med drugim na pokrajino ob reki Mersey, na severozahodno in v srednjo Anglijo ter na londonsko ozemlje. Povzročena je bila škoda na hišah in trgovinah. Izbruhnil je več požarov, ki pa so jih gasilski oddelki hitro obvladali. Nikjer v napadenih ozemljih niso napadi povzročili mnogo človeških žrtev.

Zdravstvene razmere v zakloniščih

LONDON, 10. jan. a. (Reuter). Lord Halder, ki mu je poverjeno nadzorstvo nad protiletalskimi zaklonišči v Angliji, je včeraj sredi letalskega napada nadzoroval zaklonišča v nekem severozahodnem mestu. Lord Halder je ob tej priliki podal izjavo, v kateri pravi, da so se protiletalska zaklonišča v Angliji doslej izvrstno obnesla ter da so zlasti zdravstvene razmere v zakloniščih nepričakovano dobre. Nikjer se niso pojavile v zakloniščih epidemije, čeprav so mnogi to pričakovali.

Pripravljalno letalsko vezbanje

LONDON, 10. jan. AA. (Reuter). Letalski minister Sinclair je izjavil, da je izdelan načrt za pripravljeno letalsko vezbanje angleške mladine. Sestavljen bo poseben letalski zbor za urjenje mladih pilotov. Na univerzah bodo posebni tečajji za kandidate, ki bi radi stopili v britansko letalstvo.

Na ta način se bodo mladeniči iz vseh šol v starosti 17 in 18 let lahko pripravljali za letalske pilote, če bodo telesno sposobni. Ta program je bil izdelan zato, da bi se britansko letalstvo v svojem hitrem razvoju moglo naslanjati na večje sile. Smatrajo, da se bo 700.000 mladeničev med 16 in 18 leti javilo za pripravljeno letalsko vezbanje.

Ameriški bombniki prihajajo v Anglijo

New York, 10. jan. a. (Aas. Press.) Po informacijah iz merodajnih ameriških krogov posiljajo Zedinjene države že dalje časa večje množice ameriških letal po zračni poti v Anglijo. Tako je bilo poslanih na ta način v Anglijo več bombnikov tipa Lockheed-Hudson in več štirimotornih bombnikov iz tvornice Consolidated Aircraft Co.

V zapadni Nemčiji

so tudi preteklo noč angleški bombniki napadli industrijsko ozemlje

LONDON, 10. jan. a. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja:

Preteklo noč so bombniki vojnega letalstva napadli objekte v zapadni Nemčiji. **NEW YORK, 10. jan. a. (Columbia B. S.)** Kakor javlja uradno nemško poročilo v Berlinu, so preteklo noč angleški bombniki izvedli večji napad na industrijsko ozemlje v zapadni Nemčiji. Po nemških podatkih pa je bil napad odbit, ker je protiletalska obramba v jasni mesečni noči zelo uspešno nastopila.

Operacije v noči na četrtek

LONDON, 10. jan. a. (Reuter). Letalsko ministrstvo objavlja nekaj podrobnosti o operacijah angleških letal v noči na četrtek.

Najhujiši so bili napadi na Wilhelmshaven in Emden, predvsem na tamkajšnje ladjedelnice vojne mornarice. Oba napada sta se pričela kmalu po 20. ur. Trajala v presledkih po 7 ur. V Wilhelmshavenu so bile bombardirane pristanišne naprave, suhi dokli ter ladjedelnice in podmorniško pristanišče. Nastalo je mnogo požarov.

Angleška letala so nadalje napadla tudi sovražno letališče na otoku Borkum ter neki železniški most pri Essenu. V zapadni Nemčiji so letala obstrlejevala s strojnimi amci še skupino tovornih avtomobilov, ob nemških obalah pa so napadali več trgovskih ladij.

Umor v Trnovem pojasnjen

Podpečanovo je umoril njen nečak, ki so mu že na sledu

Ljubljana, 10. januarja
Preiskava zaradi zveržnega umora 61-letne mestne delavke Marije Podpečanove v baraki centralnega šolskega vrta ob Zelenu poti v Trnovem se v svo vne mo in vestnostjo nadaljuje. Polietični organi so pri ogledu natančno zabeležili vsako podrobnost, ki naj bi pripomogla k pojasnitvi umora, zlasti pa so tudi vse v bližini stanujoče ljudi in že včeraj dognali, kateri ljudje so prihajali v stike z umorjenko. Na podlagi poizvedb so ugotovili, da bi prišel v poštev kot morilec edinoletni neznan mladi mož, ki so ga že prej večkrat videli na obisku pri Podpečanovi, na praznik Treh kraljev in v nedeljo pa se je spet zlastil pri njej. Že dopoldne so zvedeli kriminalni organi, da je bil mladi neznanec ožji sorodnik Marije Podpečanove, ki si je prej večkrat izmoledoval pri njej manjše denarne podnore in ki je vsekakor vedel, kje hrani stanka denar. Zvedeli so tudi, da stanuje njegova mati v Ljubljani in so jo takoj zasilili v njenem stanovanju. Ženska je priznala, da se je sin, ki služi pri vojakih nekje pri Zagrebu, res za praznike prikal domov, povedala pa je še, da je že v tork izginil.

Marije je dobro vedel, da je nosila Podpečanova svoj denar vedno pri sebi, in sicer v večji vredici pod vrhno obleko. Prav zato je svojo žrtev pobil in šele mrtvi odloži denar. Koliko denarja je imela pokojna Podpečanova, za sedaj še ni znano. Nekateri menijo, da si je v teku časa prihranila samo dva ali tri tisočake, medtem ko trdijo drugi, da si je v teku let, ker je bila izredno štedljiva, prihranila celih dvanajst tisočakov.

Polietija je že včeraj ukrenila vse potrebno, da bo prišel morilec čimprej v roke pravice, in ni izključeno, da so Henrikla Podpečana medtem ko to pišemo nekje pri Zagrebu že aretirali.

Pogreb tragično umrle Marije Podpečanove, katere truplo so včeraj obdukirali, bo jutri ob 4.30 z žal. iz kapelice sv. Jazneza, na pokopališču pri Sv. Križu.

Tatu sta ujela

Plevna, 10. januarja
V noči na 22. decembra je izginila mizararskemu pomočniku Francu Marguču, dobro ohranjena in nad sto dinarjev vredna suknja. Tat se je po lestvi povzpela v Margučev sobo v Fužinskem predmestju v škofiji Leki in odnesel suknjo. Marguč je tatvino takoj opazil. Suknjo je natančno popisal svojim prijateljem s prošnjo, naj mu takoj sporoče, ako bi videli človeka s tako in tako suknjo. Minila je vrsta dni in že je kazalo, da bo hotel drugače. Lepega dne je opazil posestnik Ivan Mrzlikar na Kolodvorski cesti moškega s suknjo, silno Margučev. Tujca s tako suknjo je par dni pojezje znova opazil posestnikov sin Anton Gruđen, ki je Marguča opozoril. Moški s suknjo je takrat šel preko Lahovega mostu proti Suhi, Marguč in Gruđen pa za njim. Nedaleč od fotografa Selhava so prišli skupaj. Marguč je pograbil moškega za prsi... »Kje si dobil suknjo, povej?« je zagrmelo iz njega. Oni se je nekaj izmotaval, a zamen, kajti v tem sta škofječana že pograbila neznanca in ga

Polietija je tako že v teku dneva zbrala neovrgljive dokaze, da je morilec pokojničen nečak, nezakonski sin njene sestre, 23letni Henrik Podpečan, ki jo po zveržnem umoru zbežal nekam na Hrvaško. Med drugim je v baraki našli tudi vojaško spunko, ki jo je morilec izgubil med napadom na svojo žrtev.

Morilec je dobro vedel, da je nosila Podpečanova svoj denar vedno pri sebi, in sicer v večji vredici pod vrhno obleko. Prav zato je svojo žrtev pobil in šele mrtvi odloži denar. Koliko denarja je imela pokojna Podpečanova, za sedaj še ni znano. Nekateri menijo, da si je v teku časa prihranila samo dva ali tri tisočake, medtem ko trdijo drugi, da si je v teku let, ker je bila izredno štedljiva, prihranila celih dvanajst tisočakov.

Polietija je že včeraj ukrenila vse potrebno, da bo prišel morilec čimprej v roke pravice, in ni izključeno, da so Henrikla Podpečana medtem ko to pišemo nekje pri Zagrebu že aretirali.

Pogreb tragično umrle Marije Podpečanove, katere truplo so včeraj obdukirali, bo jutri ob 4.30 z žal. iz kapelice sv. Jazneza, na pokopališču pri Sv. Križu.

Borzna poročila

Carib, 10. januarja. Beograd 10. Partiz 8.70, London 15.15, New York 431, Bruselj 6.70, Milan 21.75, Madrid 40, Amsterdam 229, Berlin 172.50, Stockholm 102.75, Oslo 98.50, Kopenhagen 83.50, Sofija 425, Bukarešta 215.

SAMO SE DANES zanimiv detektivski film tajstvenih dogodkov in napetih rokoborskih scen.

Mr. Moto — Rumena maska

Kot dodatek kulturni film: »IZLET V HOLANDSKO«, delo tulipanov in starinskih narodnih običajev. — KINO SLOGA, tel. 27-30. — Danes ob 16., 19. in 21. uri. Jutri: SHIRLEY TEMPLE v filmu »NASMEH SREČE«.

Ljubljanska kino-publika z največjim priznanjem govori o vefilimu

Žena s trojnim življenjem

KINO MATICA, tel. 22-41. — Predstave danes ob 16., 19. in 21.15 uri

BALALAJKA

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri.

KINO UNION — TEL. 22-31

DNEVNE VESTI

— **Avtomobilne pnevmatike iz Francije.** V Zagreb je prispelo nedavno nekaj avtomobilskih pnevmatik izdelanih v tvornici Michelin. Prispelo so preko švice in Italije in so jih takoj razdelili med prodajalce, ki jih je na mnogo več, kakor je prispelo pnevmatik.

— **Moznost uvoza sladkorja iz češkomoravskega protektorata.** Včeraj je bilo na mestnem poglavarstvu v Zagrebu posvetovalje prehranjevalnega odbora, na katerem se je govorilo med drugim o uvedbi krušnih kart. V Zagreb je prispela večja količina soli in tudi v bodoče bo dobival Zagreb v redu dovolj soli. Vzrok da je prišlo primanjkljivosti soli, je v tem, ker so se začeli ljudje zalagati za njo. Tudi riža je zdaj v Zagrebu dovolj. Na posvetovalju so govorili tudi o možnosti, da dobimo večjo količino sladkorja iz češkomoravskega protektorata. Začelo se je že pogajanja, da bi uvozili okrog 400 vagonov češkega sladkorja.

— **Pojasnijo o razdelitvi jedilnega olja.** Glede na objave v listih o uredbi za razdelitev jedilnega olja sporočajo, da se bo razdelitev izvršila kakor do sedaj samo preko banovinskega prehranjevalnega zavoda (Preveda) in ne neposredno od Zvezne preradjivačnice uljarja v Beogradu. Zato naj se trgovci ne obračajo na Zveznico, temveč na Preved.

— **Novo šolsko poslopje.** Dne 5. decembra je bilo kolidirano novo šolsko poslopje v Kompolju pri Dobropolju. Poslopje ima tri učilnice in dve družinski stanovanji ter je stalo okrog 420.000 din.

— **Promet v naših pristaniščih.** Pomorski promet v naših pristaniščih je začel občutno nazadovati, odkar je Italija stopila v vojno. Tudi pomirski skoraj več ne prihajajo v naša pristanišča, pa tudi našo vozilo zelo redko v inozemstvo. Lani v novembru je znašal promet v naših pristaniščih 6767 edinic z 823.567 tonami, predlanskem v decembru 6335 edinic z 1.084.440 tonami, torej za 168 parnikov in 250.873 ton manj kakor predlanskim. Na prvem mestu je bilo pristanišče Split-Vrbanje, na drugem Šibenik, na tretjem Dubrovnik, na četrtem pa Sušak.

— **Zlivačni promet v sušnem pristanišču.** V sušnem pristanišču je promet zadnje dni nekoliko življenejši. Začen so prihajati parniki in v pristanišču nakladajo večje količine drv, namenjenih v sosedne deloma pa tudi v prekomorske države. Zdej stoji v sušnem pristanišču italijanski parnik »Numidia«, ki je prišel v Zagreb sol. Oni dan je odpeljal iz suškega pristanišča parnik »Pretajednik Kopačič« tovor turškega tobaka v Ameriko. Po turški tobak pride na Sušak še nekaj parnikov.

— **Ponovno zvišanje paše takse v Zagrebu.** Zagrebško mestno poštavarstvo je obvestilo lastnike luksuznih in lovskih PSOV, da je ponovno zvišana paša taksa in sicer za luksuzne pse od 300 na 500, za lovške pa od 40 na 50 din. V tekočem letu znaša skupna paša taksa v Zagrebu za luksuzne pse 700, za lovške 100, za pse čuvalje pa 10 din.

— **Iz bolnice je pobežnil.** Iz bolnice za umobolne je dne 2. dne pobegnil umobolni gluhonemi Franc Gasperlin, star 31 let, doma iz Zg. Brnika pri Cerkljah. Ker se Gasperlin tudi doma ni pokazal, je verjetno, da se je zatekel nekam na deželo. Ker pobegli Gasperlin lahko postane nevaren, ga je treba čimprej prijaviti orožnikom.

— **Velika tatvina dragocenosti.** Ljubljanska policija je bila obveščena o velikem vromu v Sarajevu. Tam je nekdo iz stanovanja Hamida Čestrije ukradel klavir pripran z drobnimi diamanti, vreden 14.000 din, prstan s smaragdom, vreden 6000 din, biserno ogrlico, vredno 1000 din, zlat metuljček starinsko puško na kremen, 20 kosov razne obleke in nekaj drugih predmetov. — Skupna škoda znaša 35.000 din. Kakor domnevajo oblasti, ni izključeno, da so vromilniki pobegnili s plenom nekam proti severu, kjer upajo ukradene predmete laže spraviti v denar.

— **Vlom v Krizevcih.** Pred dnevi je bilo vromljeno v skladišče trgovca Ludvika Siljanca v Krizevcih. Tatovi so odnesli na škodo zagrebškega trgovskega društva »Oveks« 800 jajc, na škodo Siljanca pa 6 parov novih čevljev, več parov nogavic, več metrov raznega manufakturnega blaga, nekaj baterij, več žarnic, nekaj znamk in veliko špecerijskega blaga. V predalu so dalje iztaknili za 200 din drobiža, tako da znaša skupna škoda okrog 3000 din.

— **Tatvina v Novem Sadu.** Ljubljanska policija je bila obveščena, da je bila te dni iz predstabe senatorja dr. Uzelaca ukradena na škodo zdravniška dr. Zoltana Solontaya črna lepa zimska suknja, podložena s dragoceno kožuhovino, ter temnomoder suknjič. V žepu suknjiča so bile razne vrednosti in je škoda, ki sta jo povzročila dva elegantna, mlajša tatova, nekaj nad 30.000 din.

— **Sin bivšega avstrijskega vojaka ministra umrl v Samoboru.** V Sam boru je umrl v sredo Emil vitez Wagner, voočeni podmaršal, star 82 let. Počrtni je bil potomec stare avstrijske aristokratske rodbine. Njegov oče Ivan vitez Wagner je bil nekaj časa avstrijski vojni minister in cesarski namestnik v Delmatiji.

— **V smrt zaradi boje.** V razrešbi bolnici je umrla včeraj ponoči 53letna delavka Pepica Koritnik. Bila je že dolgo brez dela in nikoli ni mogla dobiti zaposlitve. Zato je obupala nad življenjem in se zastrupila z octovo kislino.

— **Ohm zagrebeč.** Včeraj je v Zagrebu se je hotel v Zagrebu zastrupiti življenje služkinja Jovinka Breza. Zastrupila se je z octovo kislino. Odpeljali so jo v

bolnico, kjer so ji izprali želodec. Ko je prišla k sebi, ni hotela priznati, kaj jo je pognalo v obup, pač je pa dejala, da je življenje lepo in da ji je žal, da si ga je hotela končati.

— **Samomor bivšega vojaka francoske tujske legije v Šibeniku.** Včeraj zjutraj si je končal v Šibeniku življenje 42letni železniški uradnik Ivan Sternin. Pred odhodom v službo je dobil hud napad nevraženosti in si je prežgal vrat. Mčila ga je težka živčna bolezen česar na niasos okolica do zadnjega ni opazila. Svoji čas je služil Sternin v francoski tujski legiji in najbrž mu je naporna služba uničila živce.

— **Z lestve je padel in se ubil.** V vasi Krču blizu Varaždana se je v sredo smrtno ponesrečil kmet Mijo Pažadur. Odšel je na podstrešje po koruzo. Ko je zavaljal vrata se mu je začel ključ v k'čavni in padel je z lestve tako nesrečno da si je prebil lobanjo. Domači so ga našli že mrtvega.

— **Pod led si je žel hladiti nesrečno ljubzen.** V hrvaški vasi Ulešici si je na čuden način končal življenje 53letni sramec Kušen. Na ribniku je razbil led in »kočil« v vodo. V poslovnem pismu pravi da se je naveličal življenja. Zalučljen je oti v neko dekle, ki ga ne ni maralo, ker je bil mnogo starejši od nje.

— **Nesreče.** 18letna Marija Rogelj z Jezera pri Tomislju je v gozdu tako nesrečno padla, da si je zlomila desno nogo. — 7letna posestnikova hči Milena Ogrin iz Bohinjske Bistrice je padla pri smučanju in si zlomila desno nogo. — 60letna Marija Znidaršičeva iz Podgorice je včeraj zlezla na kozolet, da pripravi krmo, pa je padla na tla in si zlomila desno nogo. — S kozoleta je padel tudi 62letni posestnik Jozo Perhaj iz Velikih Lašč in si zlomil desno roko. — V Sostrem pri Ljubljani pa se je pri delu po nesreči sunil s kolom v prsa 16letni posestnikov sin Matija Prepeluh in se resno poškodoval.

— **Darovi za bolniški sklad Društva slovenskih likovnih umetnikov.** (IX. izkaz). Od 1. septembra do 31. decembra 1940 je prejelo DLSU za svoj bolniški sklad naslednje prispevke: 200 din: Hrovat & Co. in St. Javornik, oba v Ljubljani, 100 din: dr. Fr. Černe, ravatelj Mestne hranilnice, Franc Golob, trgovina z železnico, Ivan Jelčič, predsednik zbornice za TOI, gostilna Košak in Ign. Vok, trgovina s kolesi, vsi v Ljubljani; 50 din: F. Heindrich, d. d., dr. L. Ješe, primarij, Ign. Kleinmayr & Fed. Bamberg, Oton Zupandič, upravnik Narodnega gledališča in dr. Bogdan Žužek, advokat, vsi v Ljubljani; 40 din: dr. Gasper Pekličin, Ign. Žargi, oba v Ljubljani; 20 din: Peter Čapek, uradnik Kreditnega zavoda, Fajdiga Marija, Albina Hiltz, vsi v Ljubljani, J. Hochmüller v Mariboru, Hočevar Kuno, gimnazjski ravatelj v p. in V. Zorman v Ljubljani; 10 din: Vihar Marija, strokovna učiteljica v p. v Ljubljani. — Za navedene velikodušne darove v prid bolnim slovenskim likovnim umetnikom se vsem plemenitim darovalcem najiskreneje zahvaljuje Društvo likovnih umetnikov v Ljubljani.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in zmerno hladno vreme. Včeraj je snežilo v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu, deževalo pa v Splitu. Rabu in Dubrovniku. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11. v Dubrovniku 9. v Splitu 8. v Sarajevu 6. na Visu in Rabu 4. v Beogradu 1. v Zagrebu —1, v Ljubljani —2, v Mariboru —5. Dava je kazal barometer v Ljubljani 763.9. temperatura je znašala —4.6. na aerodromu —5.6. v Mariboru —7, v Zagrebu —4. v Beogradu in Sarajevu —1.0, na Visu 2.

Iz Ljubljane

— **Vsem ljubljanskim hišnim posestnikom.** Banka uprava je izdala posebna »Navodila za dela in ponašanje prebivalstva pred zračnimi napadi, ki morajo biti nabita na vidnem mestu v vsaki hišni veži. Zaščitni urad mestnega poglavarstva v Ljubljani je oskrbel večjo naklado teh navodil ter jih proti oškodninj 1 din dostavljal po svojih službenih hišnih posestnikom, tako da je bilo doslej dostavljenih že okoli 1600 teh navodil hišnim posestnikom v središču mesta. Ti hišni posestniki, ki navodil še niso prejeli, jih morajo do 15. t. m. dvigniti proti oškodninj 1 din v odpravnostu mestnega poglavarstva. Mestni trg 27/III. Vabimo vse hišne posestnike, da si čimprej oskrbe navodila in jih v lastnem interesu pritrldijo na vidnem mestu v vežah svojih hiš, da se morejo z njihovo vsebino seznaniti vsi hišni stanovalci. Ta navodila vsebujejo v glavnem vse podatke, ki jih mora poznati in se po njih ravnavati sleherni občan. Ponašanje in upoštevanje teh navodil bo koristilo tako posestniku, kakor tudi vsemu prebivalstvu ter onemogočilo nered in druge nepravilke. Pripominjamo še, da bo mestno poglavarstvo po nalogu banke urnave pregledalo, v koliko so se hišni posestniki gornjemu pozivu odzvali.

— **Akademija za zimske pomoči.** ki jo priredita Zdrženje gledaliških igralcev in Ljubljanska filharmonija drevi 10. jan. ob 20. v operi, bo zanimiva umetniška prireditve. Sodelovali bodo štirje dramski igralci, osem opernih pevcev, dva pianista, celotni orkester Ljubljanske filharmonije pa bo izvajal med drugim tudi velikonočni zbor iz »Cavallerie rusticane« ob sodelovanju vsega opernega zbora in ge. T. Labošve, tako da bo sodelovalo nad 100 ljudi. Vstopnice se prodajajo v operni blaginji.

— **Ij Obrtniški ples.** Dne 11. t. m. priredi Obrtniško društvo v Ljubljani svoj tradicionalni obrtniški ples. Čisti prebitek te vsakoletne družabne prireditve je namenjen za podporo revnim, starim in onemoglim obrtnikom. Obrtniško društvo v Ljubljani opravlja s tem velikodušno delo, ki pomaga najbednejšim iz svojih vrst ter jim ajka poslednjo dobo njihovega življenja.

— **Rusko silvestrovanje.** Društvo ruskih intelektualnih delavcev v Ljubljani priredi v ponedeljek 13. t. m. v ktnih prostorih restavracije Emne silvestrovanje. Prireditelj, ki se bo pričela ob 20. bo brez posebne vstopnine. Rusi se znaio posloviti od starega in pozdraviti novo leto mnogo bolj prirčno, razigrano in prijetno, kakor mi in zato je rusko silvestrovanje v Ljubljani tako priljubljeno. Vstop bo tudi letos samo proti vabilu, toda povabljenih je toliko, da bodo kletni prostori Emone gotovo se pretešeli.

— **Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani** razpošlila te dni Industričnem obrtnikom in oremožnejšim zasebnikom v dravski banovini pisma s prsčno za o dporo. Velika družabna prireditve krajevnega odbora 8. februarja naj omogoči odboru sredstva za propagando, predvsem za sredstva za brezplačno počitniško bivanje sirsmašne in bolehe deca na morju. Tem pismom, ki naj ne ostanejo neodgovorjena, je prilozžen brezplačen po 10 kolkov te propagande. Viteška organizacija Jadranske straže nam je potreben potreben da ji je tudi čim večji krog prijateljev in podpirateljev.

— **V Sentiakobskem gledališču** bodo ponovili turti in v nedeljo zvečer ob 20.15 zabavno Nudičovo veselologo »Gosna ministrice«, ki je imela tak uspeh da so bile vse dosedanje predstave popolnoma razprodane in je pri vsaki predstavi očito mnogo ljudi brez vstopnic. Pri sobotni predstavi bo proslavil svoj stoti nastop v vlogi ulca Vase eden vodilnih igralcev odra Ernest Eypper. Ker te za predstavi ogromno zanimanje kuzite vstopnice že v predprodaji od danes dalje.

— **Prvi koncert v letšnjem letu** bo prihodnji ponedeljek 13. t. m. Nastopila bo odlična pianistka Branka Musulin, po rodu iz Zagreba, ki živi sedaj stalno v Beogradu. Gdč Musulin je izreden klavirski talent in uživa povosod kjer to poznaio izreden sloves. Pravkar je imela razorođane koncerte v Zagrebu, Beogradu in Bolgariji. Nasemu koncertnemu občinstvu najtopleje priporočamo obisk njenega koncerta, za katerega se dbe vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

— **Ij Vanja Leventova,** znamenita bolgarska umetnica in priljubljeni gost naše opere, bo iz prijetnosti sodelovala na Akademiji za zimske pomoči, ki bo drevi ob 20. v operi. Zapela bo arijo iz Delibesove opere »Lakme«.

— **Zavarujte Nabrežje 20. septembra!** Ob Nabrežju 20. septembra je zidana ograja s tako velikimi odprtinami, da bi sk skoraj lahko padel odrasel človek. Če bi se spotaknil, kaj pa šele otrok. Včeraj popoldne so bili ljudje priča razburili emu dogodka, ko je nekemu otroku tik ograje spodrsnelo in bi bil skoz veliko odprtino skoraj padel v Ljubljano. V poslednjem trenutku ga je zadržal neki gospod in mu tako rešil življenje. Res čudno je, zakaj mestna občina te ograje ne zavaruje in vmesnih prostorov ne izpolni s kakšnimi stebrečki ali čem podobnim. Res je, da mora človek paziti nase, toda takšne »pasti« so posebno nevarne za otroke, ki jim je mestna občina prav tako dolžna posvečati največjo pozornost in poskrbeti za njihovo varnost. Prepričani smo, da bodo nevarne odprtine na obzidju na ta ali na oni način čim prei izpolnjene tako, da pesantov ne bodo več ozroale.

— **Ij Zanimiv sijaj sejem** bodo imeli obrtniki na XVII. obrtniškem plesu v Kazini. Odeon Jazz-orkester in prijetna zabava, to bo za vas! V soboto 11. t. m. vsi v Kazino!

— **Ij Na ribjem tgu** je bilo danes malo rib in tudi kupčija ni bila živahna. Morske ribe so naprodaj zopet po zmernih cenah. Čeprav so še vedno precej drage. Danes je bilo največ sardelec, ki so jih prodajali po 18 din kg. Med morskimi ribami so prodajali še ocađe, bobo in hobotnice po 30 din kg. Med rečnimi ribami je bilo danes malo ščuk, in bile so malo dražje, po 30 din kg. Tudi belice so bile nekoliko dražje, po 18 din kg. Po nespremenjeni ceni so pa prodajali postvri in sicer po 40 din kg.

— **Ij Nesreča na železniškem prelazu na Erjavcevi cesti.** Predsnočnim okrog 22. se je vračal ravatelj tovarne »Saturnus« G. Löser s svojim sinom z avtom domov, voseč po Erjavčevi cesti proti Rožniku. Pri železniškem prelazu ni opazil, da so zapornice zaradi prihajajočega vlaka spuščene, zato je vozil naprej. Sunek v zapornico je bil tako silovit, da je prvo zapornico podrl in se z avtom ustavil šele tik pred nasprotno zapornico, vendar je z zadnjim delom avta občital na prog. Brzi vlak je bil tedaj že prav blizu, zato je čuvaj hitro opozoril avtomobilista, naj izstopita, kar sta tudi storila. Medtem je že pridrel vlak, ki je avto zgrabil in ga vlekel nekaj metrov s seboj po prog, nato pa ga odbil vstran. Škoda zaradi razbitega avta je znatna, čuječnosti čuvaja pa se je zahvalnil, da ni bilo tudi človeških žrtev.

— **Ij Vlom v tatvino.** Te dni se je ponoči neznanec vthotaplil s ponarejenim ključem v stanovanje Vojka B. v Knafjevi ulici 4. V odsotnosti domačih je vse prebrskal, končno pa iztaknil okrog 30.000 din in ukradel še dva fotoaparata, enega znamke »Voigtlander«, drugega »Dolby«.

— **Iz stanovanja Henrika Kastelica** na Gospodetaki cesti 10, je neznan zlikovec odnesel umnjato denarnico s patentno zaporo, v kateri je bilo okrog 400 din. Branko Kolarč pa je prijavil, da mu je tat ukradel iz Ljudske kuhinje v Strelški ulici črn Hubertus plašč, vreden 400 din.

— **Ij Ribe danes v gostilni Lovšin.** 9-n

— **Ij Za poroko, fantovščine, slavnosti** družbe in društva posebne sobe v gostilni Lovšin.

— **Ij Izgubljen sem v Rožni dolini aktivke** in dečnik. Pošten naditelj naj to odda na upravi policije.

Iz Celja

— **Mestni prehranjevalni urad** je v preteklem tednu razdelil med prebivalstvo celjske občine vprašalne pole. V mnogih primerih raznašalci niso našli doma niti hišnega lastnika niti stanovalcev. Pri zbiranju izpolnjenih pol se je čisto dogajalo isto. Zato poziva mestno poglavarstvo v

Celju vse one, ki so vprašalne pole že došli, da jih takoj oddajo v sobi prehranjevalnega urada na mestnem poglavarstvu v sobi šte. 6. Kdor vprašalne pole še ni prejel, naj si to tam nabavi. Tudi oni, ki so prejeli litografirane pole brez navodil na hrbtni strani in jih ne znajo izpolniti, naj si nabavijo takoj druge vprašalne pole z navodili. Opozarjamo prebivalstvo, da je zadnji dan za oddajanje odnosno sprejemanje vprašalnih pol v soboto 11. t. m. Roka se je treba brezpogojno držati. Vsakdo, ki bi vprašalne pole ne oddal, se bo smatral, da ne reflektira na iskaznico za živila, odnomo na oskrbovanje po prehranjevalnem uradu.

— **Čehovski klub Gaberje,** ki zelo uspešno deluje, je imel v torek svoj 6. redni občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v odbor naslednji gg.: predsednik Emil Čabrgo, podpredsednik Anton Holdinger, tajnik Franjo Mirmik, blaginjak Jakob Rajsek, odborniki Anton Golja, Mirko Fajc in Štefan Domanjko. V nadzorni odbor sta bila izvoljena gg. Ludvik Gabjek in Josip Schneider.

— **Č Strogij pasj »Kuntumac«** v Celju še ne bo kmalu ukinjen, ker se je v zadnjem času pojavilo nekaj novih primerov stekline. Opozarjamo lastnike psov, da pazijo na svoje živali in točno upoštevajo predpise o strogem kontumacu, da bo mogoče čimprej zatreti stekline. Na podlagi dovoljenja ministrstva izvršuje mestni veterinar v mestni klinici na željo lastnikov zaščitno cepjenje proti steklini.

— **Pomanjkanje moke** v Celju je sasankrat prenehalo. V četrtek so prejeli peki enotno moko danes pa so dobili trgovci nakaznice za nabavo moke.

— **V celjski bolnici** so umrli: v torek 52letna sluškinja Ivana Podgornikova iz Velike Pirešice in 6letni na Teharje pristojni Franc Kranjc, občinski rezev brez stalnega bivališča. V sredo pa 56letna delavčeva mati Jozefa Čretnikova iz Creta pri Celju.

— **Č Franijski slahounega moža.** Na hribu nad Kočenc pri Celju ima krojaški mojster Josip Strubej kočico, v kateri živi z ženo in 6 otroki. Moč je slahounen in zapira svojo roditelno hišo ter ne skrbi za njeno redno preživljanje. Otrok ne pušča v šolo, če da jim sam nudi dovolj izobrazbe. Iz mesta nosi star, črviv kruh, ki ga moka žena vsakokrat prekuhati da ga lahko použijejo. O vsem tem so se tudi prepričali policijski organi. Pozivamo mestno občino, da takoj intervenira in reši ubogo družino slinega trpljenja.

— **Č N-šreča.** Na Lahovni pri Škofci vasi je padla sedemletna delavčeva hčerka Pia Zorko a doma na dvorišču in si zlomila desno ključnico. Otrok se zdravi v celjski bolnici.

Goleinica

KOLENDAR

Danes: Petek, 10. januarja: Pavel, Agaton.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Žena s trojnim življenjem
Kino Sloga: Mr. Moto — Rumena maska
Kino Union: Balalajka
Razstava akademskih slikarja Dušana Petriča v Obersnelovi galeriji, odprta od 8. do 18.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartner, Moste, Zaloška cesta 47.

XVII. obrtniški ples

Prireditve v dober namen

Skrb za onemoglo, revne in ostarele obrtnike je ena izmed glavnih nalog Obrtniškega društva v Ljubljani. Boda nekdanjih spretnih rokodelskih mojstrov, ki so zaradi starosti onemogli in opesali je v mnogih primerih toliko, da morajo nekdanji pnosni davkoplačevalci deliti najtežje gorje v siromaštvu in revščini. Vsako leto obdaruje Obrtniško društvo v Ljubljani iz zbranih sredstev najpotrebnejše. Čeprav more razdeliti le skromne podpore, vendar olajša mnogo gorja. Res je v današnjih časih, ko je že vse polno drugih nabilinskih akcij, težko zbrati prispevke za take humane namene, kljub temu pa so potrebni in zato bodo priredili naši obrtniki tudi letos dne 11. januarja ob 20. v prostori Kazine svoj XVII. tradicionalni obrtniški ples, čigar čisti dohodek bo v korist omenjenih podpor.

Znane so te prireditve v naši širši javnosti in vemo, da nas obrtniki ob takih prilikah prav radi presenešijo s svojimi iznajdljivostmi. Tako smo čuli, da nameravajo prirediti obenem tudi nekaj obrtniški sejem, na katerem se bodo dobile neverjetne stvari. Obrtniki kar tekmujejo med seboj v poklanjanju daril. Prav tako so jih podprli tudi mnogi gg. trgovci z globokim razumevanjem.

Priporočamo, da posetite jutri obrtniški ples v Kazini in podprete plemenito stremjenje ljubljanskih obrtnikov.

Iz Šoštanja

— **Cebelarji** so v škribeh. Na praznik Treh kraljev je imela tukajšnja podružnica Cebelarstva društva, ki spada med najstarejše slovenske podružnice, svoj 35. občni zbor. Kdor je poslušal poročila odbornikov, razgovore zborovalcev in njihove predloge, je mogel spoznati, da je celoten občni zbor izvenel v nemajhno zaskrbljenost naših cebelarjev. Lanska letina je bila katastrofalno slaba; celi panji čebel so umrli, mnogi so zelo oslabei. Tudi količina in kakovost medu sta kljub vestnemu prizadevanju cebelarjev zelo padla. Podružnica je poslala številne vloge svoji centrali in drugim čimteljem zaradi dobave čebelnega sladkorja, ki bi zaradi zadnje slabe letine in nastopajoče zime edini mogel ohraniti čebele pri nemotenem življenju. Poleg čebelnega sladkorja bi morali naši cebelarji imeti na razpolago tudi sredstva za nakup mečičih rastlin, predvsem bisernika in detelje. Cebelarstvo je važna gospodarska panoga naše doline in ji bodo morali merodajni faktorji posvetiti mnogo več pozornosti, da bodo lahko cebelarji dvignili rejo čebel v normalno stanje. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Lesjak Jurij iz Šoštanja, podpredsednik Melančak Ivan iz Lokovice, tajnik in gospodar Plaskan France iz Lokovice; odborniki Koželjnik Rudolf od Sv. Florjane, Novak Tone iz Družmirja, Dobnik Štefan iz Velunje, Koželj Valentin iz Ravn, Pečovnik Jože iz Ravn in Napotnik Ivan iz Topolice.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 10. januarja: zaprti.
Sobota, 11. januarja: Lepa Vida. Izven.
Znizane cene od 20 din navzdol.
Nedelja, 12. januarja: Ob 15.: Cigani, Izven.
Znizane cene od 20 din navzdol.
Ob 20.: Romeo in Julija. Izven. Znizane cene od 20 din navzdol.
Ponedeljek, 13. januarja: zaprti.
Torek, 14. januarja: zaprti (gostovanje drame v Celju: Romeo in Julija).

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 10. januarja: Akademija v korist zimske pomoči. Prireditve Zdrženja gledaliških igralcev in Ljubljanske filharmonije. Izven.
Sobota, 11. januarja: Vesela žena windsorske. Izven.
Nedelja, 12. januarja: Ob 15.: Angel s avtom. Mladinska opera. Znizane cene od 30 din navzdol. Ob 20.: Madame Butterfly. Izven. Gostovanje bolgarske sopranistke Vanje Leventove in Elize Karloviceve.

Spored akademije za zimske pomoči, ki jo bosta drevi priredili Zdrženje gledaliških igralcev in Ljubljanska filharmonija, obsega zelo zanimive pevске, recitacijske, orkestralne in plesne točke. Opozarjamo na to prireditve, na kateri bodo nastopili odlični operni in dramski člani. Dolžnost naše javnosti je, da poseti to prireditve, ki je namenjena v dobrodelne svrhe, v čim večjem številu.

Gostovanje bolgarske sopranistke Vanje Leventove in Elize Karloviceve v »Madame Butterfly«. V nedeljo bo nastopila Vanja Leventova v naslovni partiji kot madame Butterfly. S to vlogo si je že v lanskem sezoni pridobila pri občinstvu in kritiki veliko priznanje. Zanimiva kreacija njene madame Butterfly je privlačna v pevskem in igralnem pogledu. Tenorsko partijo, Pincertona, bo pel Franci Suzuki — Karloviceva in konzula Janko. Predstava je izven abonmaja.

Snežne razmere

Poročila Tujekoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru ter SPD 10. I. 1941

Rateče-Planča 870 m: —9, jasno, 53 cm snega, pršič, skakalnice 15, 25 in 40 m uporabne
PŠ-niš-Slatna 950 m: —10, jasno, 70 cm snega, pršič, drsališče uporabno
Planica-Tanzer 1108 m: —9, jasno, 80 cm snega, pršič
Peč-Petelinjek 1440 m: —10, jasno, 60 cm snega, pršič
Kranjska gora 810 m: —9, jasno, 55 cm snega, pršič, drsališče in sanikališče uporabno
Podkorec: —8, jasno, 50 cm snega, pršič
Dovje-Mojstrana 630 m: —7, delno oblačno, 45 cm snega
Bled 501 m: —6, oblačno, 48 cm snega, pršič
Radovljica 570 m: —6, oblačno, 37 cm snega
Poljuka 1300 m: —7, oblačno, 75 cm snega, pršič
Bohinj-Z

Tovarišu Ernestu ob stotem nastopu na Šentjakobskem odru

V letu Gospodovem 1934 mi sam sebi rekel: »Kar bo, pa bo!« In si stopil na deske šentjakobskega gledališkega odra. Pogledala te je tista dinamična sila, ki je nekoliko let pozneje tudi mene in vse druge, ki smo prišli za Teboj, uvrstila v tisti odrski kolektiv, ki je čutil nujno notranjo potrebo sprostiti in izživeti se v ustvarjanju celega niza likov, dobrih, slabih, jokajočih in smejočih se hkrati, resnih in šalivih, bahatih in preprostih, revnih in bogatih. Skratka, hoteli smo s Teboj vred mimo svojih lastnih življenj vsaj za dve uri zaživeti tudi druga življenja, druge usode, žalostne in vesele, tragične in elementarne, sijajne in temne — ter z njimi prepičati tisti drugi kolektiv, ki se mu pravi — publikum.

Vidiš, dragi Ernest, ko ob tej priliki mladim nate nekoliko več, ugotovim prav za prav, da nisi samo igralec po božji volji (ta se pa norca dela! — boš rekel), ampak da si — ne radija, ujec Vaso! — Vse: režiser, sufler, pomožni sufler (o, kako dobro dene pri »Princeski in pastirku«, ko slišim za kulislo Tvoj šepet, kadar ne najdem mečvedov!), tehnični osebe: premikač kulis, navijač gramofona itd. itd. Skratka, — si popoln odrski človek, gledališčnik.

Ni, da bi našteval vse Tvoje like tja od Stefana v »Rokovnjacihi«, pa preko Andraša Hudopiska v »Matajevem Matiji« in Balantufa v »Vdovi Rošinki« in tajnika v »Nenavadnem človeku« do Tvojega resničnega srbsko širokega ujece Vase v »Gospoj ministrici«. Kdo jih ne pozna, teh pisanih figur, kdo se jih ne bo spomnil sedaj, ko greš stotič na tiste deske, »kaj pomenijo svet«? (Beži no, boš rekel, taka banalna stereotipnost!). Naj bo — toda na odrskih deskah so rasle, zrastle in umrle veličine, ki so nam vzor, pa tudi zapeljivci, ki so v nas razpalili skrito hotenje: igrati — in nas zvoditi na oder... Ali smo jim hvaležni? Smo! (Ampak več, doma mislijo drugače...)

Ko sem prišel z nekim svetim spoštovanjem v šentjakobsko dramatsko šolo, sem mnogo slišal o Tebi, »O, da bi se spet vrnil, pa bomo spet igrali!« Da, takrat si bil francoski vojak v Siriji... Prav za prav tudi ena izmed vlog, toda v komadu, ki ga je napisalo več avtorjev, režiral bogzna koliko režiserjev in igralo bogzna koliko igralcev... Cenzuriral pa ga ni nihče... (Ko bi tudi pri nas bilo tako, a?) — Ko sem Te potem v jeleni spoznal na vselejmu (prav za prav čudno srečanje!), sem se iznenada spomnil: Za boga, saj stipe poznani! Veš, od kdaj? Bil sem »pkoovec« v prvi realci, Ti pa »gospod« v drugem na stropju... O tempora! Danes pa dva obe »veljica« spanskega bezga, ki raste na šentjakobskem gledališkem odru. No da, Ti si mnogo bolj razsveteljen, saj cvetel si — stotič! Daj Bog, da bi cvetel še stokrat in še in še in da bi se nikoli ne — osul...!

E, sedaj pa, ujec Vaso, piši, da se našemu dragemu Ernestu častita z željo: ostani med nami zdrav, veder, tak, kakršni si in kakršnega Te imamo radi! Zdravo, Ernest!

Žrtve letošnje zime

Litija, 9. jan.
Letošnja zima je prinesla v dolino mnogo neveselosti, pa tudi nesreč. Pri sankanju se je hudo poškodovala sobarica v bogenšperski graščini Ivankova Groznikova. Najugodnejši sankski teren je na serpentinah banovinskih cest od Temenice mimo Bogenšperke proti Smartnem. Na teh serpentinah se je sankala tudi grajska sobarica Ivanka, ki se je zadela s sanmi v drevo in si zdrobila desno nogo v gležnju. Odpeljali so jo k zdravniku, ki je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnico.

Na poledenelih tleh se je močno po-

škodovala tudi gospa Zaplatova iz Gradca pri Litiji. Na stopnicah domače hiše ji je spoursnilo, da je oblezala nezavestna. Ko so jo domači dvignili in priključili zdravnika, je ugotovil, da si je pri padcu zlomila tri rebra. Med žrtvami letošnje zime štejeemo tudi lituskega mesarja in gostilničarja g. Tonea Lindnerja, ki se je obrezal pri žaganju drv tri prste na desni roki. Odkar imamo pri nas novo električno KDE iz Velenja, si mnogi gospodarji montirajo razne gospodarske in kmetijske stroje. Cena taka za stroje je izredno nizka, pa si zato nabavljajo gospodarji stroje. Tudi g. Lindner si je nabavil novo cirkularko za žaganje drv. Namestil jo je na dvorišču. Ves navdušen nad novo pridobitvijo, je hotel prva polena žagati sam, čeprav ga so domači svarili, naj ne žaga drv na cirkularki, ki je ni bil vešč. Že pri prvih polenih mu je spodrsnila roka in mu je jekleno rezilo odrezalo tri srednje prste. Ostala dva pa mu je ranilo. Gospodar je kriknil od bolečine in ko so prišli domači, so videli, da je gospodar ves krvav. Odvedli so ga do zdravnika, ki mu je nudil prvo pomoč, zaradi opasnih ran pa je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnico. Sprva ni nihče mislil, da bi znale biti rane usodne. Domači so že mislili, da bo prišel kmalu iz bolnice in da se bo zdravil nato doma, dokler se mu ne bi zacelile rane, pa je prišla iz ljubljanske bolnice brzokavka s sporočilom, da je Lindner umrl. Z avtofurganom so prepeljali njegovo truplo v Litijo, kjer so ga nad vse slovesno sprejeli litijski gasilci, med katerimi se je pokojni Tone Lindner dolgo leta udeleževal in je bil poslednja leta njihov poveljnik. Ob njegovi krsti je stala častna straža naših gasilcev, na poslednjo pot pa ga je spremlila izredno številna množica prebivalcev. Pri odprtju grobu se je poslovil od Lindnerja predsednik gasilske čete g. mag. phar. Bredl Darko, v imenu prijateljev pa župan g. Hinko Lebinger. V poslednje slovo so mu zapeli tudi pevci, žalostinke pa je igrala gasilska godba na pihala.

Iz Litije

— Zadržka, kadar ni »Slovenskega naroda«. Pri nas se je »Slovenski Narod« izredno lepo razširil. Krog njegovih prijateljev stalno narasta. Prav posebno nevoljo naših naročnikov zbujajo dnevi, kadar »Slovenskega Naroda« zaradi tehničnih zažrkov ni že s popoldanskim vlakom v Litijo. Taka nevolja je bila tudi v tork popoldne, ko ni bilo našega popoldnevnika k nam. Ljudje so prihajali vpraševati na pošto, zakaj ni lista pa so zvedeli, da je zastal v Ljubljani. Časi so pač taki, da ljudje hrepene po dobrem in cenemem listu. Kdor bi še rad stopil v krog naročnikov »Slovenskega Naroda«, naj se javi z dopisnico upravi v Ljubljano. Mesečna naročnina 14 din sprico velikega porasta cen nikakor ni pretirana.

— Občni zbor društva »Rejec malih živali« bo v nedeljo 12. m. ob 15. v prostorih litijske ljudske šole. Na dnevnem redu bo tudi predavanje o rejji perutnine. O rejji kunccev in drugih živali. Predaval bo ing. Greif, referent pri banski upravi v Ljubljani. Litijski rejci malih živali so znani kot zelo agilni društveni delavci, o čemer pričajo tudi vse dosedanje, uspele razstave. Sedaj hočejo pritegniti k delu tudi mladino litijske meščanske šole in učence iz višjih razredov tukajšnje ljudske šole. Prav zato je tudi mladina vabljena k nedeljskemu predavanju. Na obnem zboru bodo razpravljali tudi o nabavi prehrane za male živali, ki je že mnogim rejcem primanjkuje.

— Zima je napravila precej škode. Mirzi val pred novim letom je napravil v mnogih hišah precej škode, ker so zamrzle vodovodne cevi. Nekateri gospodarji so zaradi ponavljajoče obutne škode pred nastopom zadnjega hudega mraza odmontirali v višjih nadstropjih straniščne školjke, da se vsaj letos obvarujejo ponovne škode, ker bi jim sicer gotovo tudi sedaj razpokale. Delavci imajo precej posla, ko popravljajo nastalo škodo. Mraz je razgнал v zidove vzdane cevi, ki so bile premalno ovite ali pa so položene ob zunanjih ali hladnejših stenah. V nekem poslopju so morali odtrgati okrog 15 metrov poda, da so prišli do zamrznjenih cevi, položenih pod podom. Letošnja zima je napravila več škode kakor prejšnje.

Iz Kamnika

— Delovski koncert je priredilo v soboto zvečer in v nedeljo popoldne delavsko pevsko društvo »Solidarnost« iz Kamnika. Koncert so imeli v svoji dvorani na Grabnu, ki letos prvič menda enkrat ni bila do zadnjega kotička zasedena, kakor smo bili sicer vedno vajeni. Peli so narodne in umetne pesmi, oboje na dostojni višini in bi tudi to pot zaslužili polno dvorano.

— Koncert na harmonike bosta imela v soboto ob 20. v dvorani Narodne čitalnice znana harmonikarja gg. Ivo Podobnikar

in Jože Jurman iz Ljubljane. Ker je koncert na dve harmoniki hkrati prvič vrste v Kamniku, bo gotovo dobro obiskan. Na sporedu so dela samih znanih skladateljev, Smetane, Lehara, Offenbacha, Parme, Waldteufela I. dr. Vstopnina bo običajna.

— Vihar je podiril križ na Malem gradu na sam praznik sv. Andreja. Tako poroča naš kamniški lokalni listič. — Križ je bil postavljen namesto prejšnjega velikega evharističnega križa, ki ga je z dinamitom porušila zlobna roka. Malj grad je doblj zopet svoje staro lice. — Isti listič tudi poroča, da smo imeli na zadnjo pobudo nedeljo v Kamniku mirovno pobožnost s procesijo iz župne v samoostansko »arko«.

— Pozornost je vzbudil g. Ivan Stare, glavni zaupnik v tovarni »Titan«, bivši predsednik ter sedanjí podpredsednik Jugoslovanske strokovne zveze, ker je izstopil iz rimske-katoliške vere.

— O obrambi proti napadom iz zraka bomo imeli v nedeljo 12. m. ob 9. dopoldne v Gasilskem domu predavanje. Priredila ga bo kamniška gasilska župa, predaval pa bo naš znani strokovnjak, gasilski inspektor g. inž. Franc Dolenc. Poleg gasilcev se predavanju udeležijo lahko tudi drugi. Vstopnine ni.

— Trgovine so zaprte ob nedeljah odslej tudi v Kamniku. Ker so zaprte vse, so zadovoljni trgovci, še bolj pa seveda trgovski sotrudniki, ki imajo sedaj vsaj nekaj prostega časa. Dobro bi bilo, če bi se to uveljavilo tudi za bližnjo okolico Kamnika.

— Redna sokolska telovadba se bo pri celu zopet v ponedeljek 13. m. Ta dan imajo zopet telovadbo vsi moški oddelki, v tork pa vsi ženski oddelki. Ure so ostale nespremenjene.

— Cesta Ljubljana—Domžale je še sedaj zaprta. Dela so namreč preko zime prekinjena. Ker je ostala vsa stara cesta nepokvarjena, bi se ves promet preko zime lahko razvijal po njej, ki je jarek, ki je skoppan preko ceste v Podhorst ne dopušta tega. Če bi bilo kaj dobre volje, bi jarek mimogrede zasuli in bi se do nadaljnjega lahko ves promet vrnil po tej cesti, kar bi bilo posebno važno za avtobusni promet med Kamnikom in Ljubljano.

Iz Kranja

— Športni klub »Savica« v Strazišču bo priredil v nedeljo 12. m. velike sankaske tekme na progi Pševu—Ospren Start bo točno ob 9. v Pševu. Zbranje števil pa točno ob 8. v gostilni Tepina v Strazišču. Prijavnina znaša za posameznike 5 din, za dvojice pa 10 din. V dvojicah bo tekmovalje te tedaj, če se prijavijo vsaj tri. Za prva mesta lepa praktična darila. Vabljeni tudi nečlani.

Iz Škofje Loke

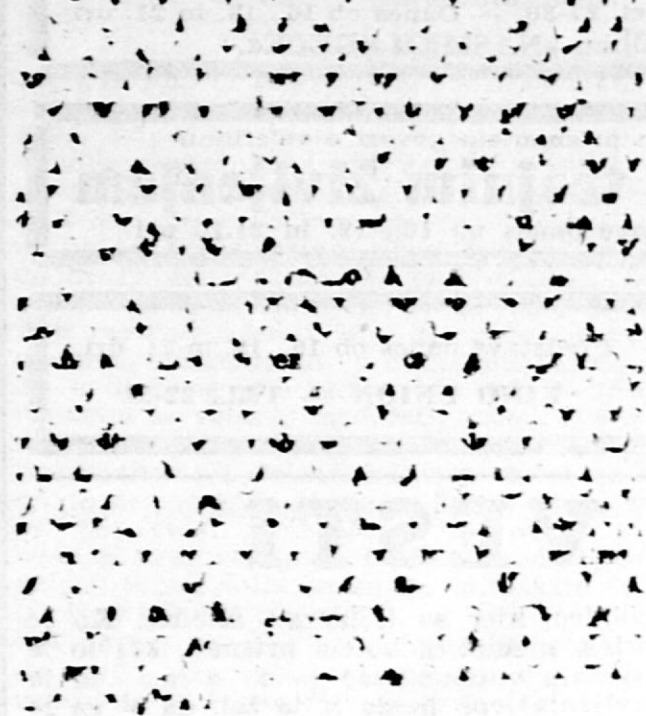
— Zaradi nadičnosti aretiran. Te dni je nadlegoval v neki gostilni na Spodnjem trgu goste mlad možki. Ker je bil le preveč vsiljiv, so ga pustili aretirati. Dognali so, da gre za bivšega akademskega slikarja Stefana S., ki se je preživljal tudi kot fotnik. Ker ga je iskal okolišno sodišče v Ljubljani, so ga odpremili iz Škofje Loke v Ljubljano.

— Vozno ponjavo so mu ukradli. Balantov dom je znikavcom menda prav poseben. Vrste tatvin, ki so bile izvršene pri Balantovih v Kapucinskem predmestju se je priključila najnovejša. Tatovi so odnesli veliko, dobro ohranjeno vozno ponjavo, vredno 2000 din.

— Učiteljsko škofojloškojeka okraja bo zboroval 18. januarja v škofji Loki. Poleg stanovskih vrpanj bosta na dnevnem redu tudi dve predavanji, med njima ono, učiteljske gdc. Pavčeve s Treblje, ki bo

razpravljala o temi: Za ljudstvo v šoli in zunaj nje. Zborovanje, ki se bo začelo ob 8., bo v deški ljudski šoli.

— Bres davčnih kart za hišno služabništvo je trenutno davčna uprava v škofji Loki. Toliko, da ne bo nepotrebnih potov.

Pokvarjene moke ne bi smeli prodajati

Dol. Toplice, 9. januarja.

Kakor mnogokje, je tudi v Dol. Toplicah že pred prazniki primanjkovala moka. Tudi peki so prenehali peči kruh, ker niso mogli dobiti nikjer moke. Kmalu po praznikih pa je občinski prehranjevalni urad prejel več vreč enotne moke, ki jo je razdelil nekaterim trgovcem v razpodoja na izkaznice. Moka je bila predvsem namenjena le revnejšim, ki nimajo lastne zemlje, na kateri bi pridelali živež vsaj za gotovo dobo. Vsi drugi te moke niso mogli biti deležni; tako so jo kupovali le reveži. Nekaj te moke pa je bilo pokvarjeno in neuporabno, da so jo mnogi vračali, ker je niso mogli rabiti. Ker je pokvarjena moka neuporabna in tudi zdravju škodljiva, bi se ne smela prodajati niti revežem, ker so tudi reveži ljudje, ki si le s težko prisluženimi novci kupujejo vsakdanji živež. Kar škoduje drugim, škoduje tudi revežem.

Neverjetno je, da bi banovinski prehranjevalni urad poslal občinskomu prehranjevalnemu uradu pokvarjeno in smrtdljivo moko. Zato je upravičena domneva, da so brezvestneži dobro moko zmešali s pokvarjeno da jo tako spravijo v denar. misleč, da je za reveže vse dobro. Od kod pokvarjena moka? V današnjih časih, ko povsod primanjkuje moke in se vsaka moka hitro proda, se moka ne more tako hitro pokvariti. Da se je moka pokvarila in postala neuporabna, je morala pač ležati kje skrita in čakati boljših časov, da bi se poceni kupljena drago prodala. V slabih shrambi nakopičena, brez zadostnega zraka, se je pač pokvarila in postala neuporabna. In tako moka naj potem reveži v zamenjo za dobro moko uživajo? Ktor tako dela, ne zasluži nobene popustljivosti, saj so taki ljudje ljudski izkoriščevalci. Upamo, da se kaj takega ne bo več dogodilo, na kar bi morala paziti tudi oblast.

Nesreča z orožjem

Metlika, 7. januarja.
Te dni je odšel z družbo na sprehod 27-letni poselnikov sin Anton Brodrič iz Rošnjak, o katerem bi ne mogli reči, da ni bil več ravnarja z orožjem, saj je bil

odslužen vojak in navdušen lovec. Pri Kolpi se mu je zahotelo, da bi preizkusil svoj samokres in da bi na vodi opazoval, kako deluje segajo izstrelki. To preizkušanje samokresa pa je po prvih štirih strelih postalo za mladčenca usodno. Ker se je kovinski tulec naboj nekam zaskočil, ga je hotel uravnati, a je v nepravdnosti se nabit samokres obrnil proti sebi. Posrečilo se mu je sicer zaskočeno patrono uravnati, toda v istem trenutku se je sprožil tudi samokres. Izstreljen naboj ga je zadell v roko, ker pa bi še ne bilo tako nevarno. Da je zadet še v kak drug del telesa, v začetku niti sam ni vedel niti ostali člani družbe. Nenadoma pa mu je postalo slabo, da se je sesedel. Presenečeni so ga prijatelji takoj pregledali in opazili, da je nesrečnemu moral izstrelček ostati v trebuhu, kajti v bližini popka je zevala majhna ranica, iz katere je krvavel. Brodrič se je nato še zavedel in so ga prijatelji spravili na dom, od tod pa takoj k zdravniku, ki je odredil takojšen prevoz v bolnico. Z avtom so ga nemudoma prepeljali v bolnico v Karlovac, kjer so mu s takojšnjo operacijo skušali rešiti življenje, toda ves napor je bil zaman, ker je nesrečnej imel trikrat prestreljena čreva in žlečno odvodnico. Smrtonovarna rana, ki jo je povzročil z neprevidnim ravnanjem, je zahtevala njegovo mlado življenje.

Zalostni primer smrti mladčenca je bolelno odjeknil v vsej okolici, ker je bilo znano, da si je prav v bližnji prihodnosti hotel ustvariti svoje lastno ognjišče.

Prošnja železniški upravi

Ze ponovno smo čuli in čitali, da je dolenski vlak zlasti pa kočevar, pravi pastorek tukajšnje železniške direkcije. Zamud, slabih zvez, predolgega čakanja na postajah morda železniška uprava ne more odpraviti, ali pa so morda nekatere navade, kakor na primer čakanje v Grosupljem, že tako ukoreninjen, da bi ta proga izgubila z njimi spomine na davne dni, en nedostatek pa bi se lahko odpravil. Kočevski vlak ima drugega razreda le podrug kupej. V tem ozkem prostoru se drenjajo potniki kakor sardine. V zadnjem času pa celo morajo redno stati ali pa si priboriti sedež v III. razredu. Ze večkrat je bila železniška direkcija opozorjena na to, da je številno potnikov II. razreda zelo porastlo. Nesmiselno je vsekakor, da potnik plačuje višjo vozno zoto, da se slabše vozi kakor v III. razredu. Če drugi razred obstoja in hoče potnik za svojo udobnost nekaj več žrtvovati, pač lahko upravičeno pričakuje, da se zganje tudi železniška direkcija, prelomi 50 letno tradicijo in opremi tudi kočevsko garnituro s primernim drugim razredom, kakor je to storila pri kamničanu in vrhnjancu, ki imata oba po en vagon drugega razreda.

Prosimo tedaj, naj se železniška uprava usmili tudi potnikov, ki so obsojeni na potovanje v kočevske kraje!

SAH

Ožji turnir ljubljanskega šahovskega kluba ima letos 18 udeležencev. Ker je bilo nadaljevanje zaradi božičnih počitnic prekinjeno, spornočmo vsem udeležencem, da bo drugo kolo drevi točno ob 8. v igralni sobi. T. E.

V snegu in mrazu se spomnite ptic!

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekllici, izjave beseda din 1 davek posebej.

za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

POZOR!

Imam v zalogi ženske gumaste škornje in otroške galoše. Popravilam gumasto obutev. — KLAVER, Vošnjakova 4. 333

OGLASUJ

»Slov Naroda«

TRGOVINA »EDO« ČEVLJI

Prešernova 48
Vam postrže v modi, kvaleteti in po najnižjih cenah! Priporoča se

EDO ČEVLJI 50 L.

ZADNJI IZUM

spalnega fotelja, zelo udoben, odgovarja za vsako najfinjšo posteljo. Prepričajte se brez obvezno pri tapetniku Habjanu — Igriška 10. 340

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

KUPIM AVTO

kabriolet ali limuzino srednje velikosti, samo prvovrsten in eleganten voz. — Aleksander Radanović, Okučanj, Banovina Hrvatska. 330

POZOR!

Kupujem rabljene čevlje, da so le zadnji deli v dobrem stanju. Kupujem tudi snežke in galoše. KLAVER, Vošnjakova 4. 333

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

VEČJO KOLICINO

BUKOVIH DRV suhih, pol suhih in svežih proda Knez — Tržišče. 329

NAPRODAJ

dvovrežen voz polparizar, en dvovrežen lahek voz in en dvovrežen voz na lestve, 1 luksuzne sanke, ena prsna konjska vprega ter en par težke konjske vprege za dva konja. Trgovina Schaperl, Dobrna pri Celju. 337

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

A. E. Fielding

Črna mačka prinaša srečo

Roman

— Domnevam, da jo ima njegov pravni zastopnik, — je dejala Alison, kakor da govori sama s seboj. Potem se je pa molče obrnila in odšla po stopnicah gor. Eva ji je sledila. Kaj hoče storiti to mlado dekle? Pa menda vendar noče zastaviti tega vprašanja rodbini? Vsekakor je hotela Eva biti pri tem in slišati, kaj bo odgovorila na to Agnes Stokesova.

Vrata so se odprla in Keith Hudson jima je prihitel naproti, da bi jima segel v roko. Ne samo, da ji je podal roko, temveč jo je nekaj časa držal v svoji in zrl dekletu naravnost v oči.

— Ali je z vama dvema vse v redu? Nerač sem zapustil gospo Evansovo v takem duševnem stanju. Moral sem se pa kot poglavar rodbine vrniti, da bi mogel odgovarjati na vprašanja policije.

— Torej morete tudi odgovoriti na vprašanje, ki mi ga je pravkar zastavila gospodična Gaskellova, — je dejala Eva nekam škodoljivo. Ni bila sicer po naravi hudobna, pač pa je menila, da zasluži tako

12

vprašanje kazen. — Gospodična Gaskellova je hotela vedeti, da-li je oporoka sira Henryja v Broadbendsu. Keith Hudson je od presenečenja odprl usta tako, da mu je obvisela cigareta na spodnji ustnici. Zdelo se je, da mu bodo naočniki od presenečenja vsak hip padli na tla.

— Ah, kako? — je zajecjal. — Oporoka? Oporoka mojega strica? — Da, mislim, da je tu. Ne razumem pa...

— Moje vprašanje ni tako čudno, kakor se na prvi pogled zdi, — je dejala gospodična Gaskellova. — Bilo je samo nekoliko nerodno in napačno naslovljeno, — in pri tem je ošinila Evo s hladnim pogledom. — Takoj vam pojasnim, kaj sem mislila z njim, če mi dovolite vstopiti. Če namreč ni že prepozno.

— Nikakor ne, še nihče se ne pripravlja k počitku, — Keith je odvedel gospodično Gaskellovo v mračno sobo, ki jo je uporabljala gospa Stokesova za opravljanje svoje korespondence. In res, ko sta vstopila, sta našla tam gospo Stokesovo za pisalo mizo s peresom v roki. Toda to je bilo samo simbolično, kajti gospa Stokesova je pri tem govorila s Phyll in Nico. Vse tri so presenečeno vstale.

Ta čas si je Eva umila roke in prišla za njima. Alison Gaskellova je baš govorila z dozdnevno mirnim glasom. — Da, to je bil strašen udarec, posebno za mojo sestro.

— Kako se je mogla pripetiti tako strašna pometota?

Precej dolgo nihče ni odgovoril. Slednjič je izpregovorila Nica:

— Policija misli, da ne gre za pomoto. Misli, da je bilo to storjeno nalašč, da je imel namen končati si življenje.

— Nikoli! — je vzkliknila Alison Gaskellova v trdnem prepričanju. — Nikoli! Jasnó je, da ni mislil na samomor.

— Tudi jaz mislim tako, — se je oglašila Agnes s prepričevalnim glasom. — Ali bi mi pa mogli povedati, zakaj ste prepričani o tem? Dekle je nekaj časa molčalo, potlej je pa odgovorilo:

— Saj prav zato sem prišla. Henry Batchelor je bil zaročen z mojo sestro. Nocoj je nameraval obvestiti vas o svoji zaroki. Prav zato je hotel, da bi bila vsa rodbina zbrana. Šele pozneje je nameraval objaviti vest o svoji zaroki.

Nekaj časa je bilo vse tiho, potlej se je pa oglašila Phyllis.

— Kako strašno mora biti to za vašo sestro! Kako grozno za vaju obe! In z obema rokama je stisnila gospodični Gaskellovi roko.

— Trenutek prosim, Phyllis, — je dejala Agnes počasi. — To, kar pravite, gospodična Gaskellova, nas nekoliko preseneča. Ali naj razumem to tako, da je bil moj bratranec zaročen z vašo sestro? In od kdaj, prosim?

— Teden dni bo tega. Ni pa hotel objaviti svoje

zaroke, dokler bi z vami vsemi ne govoril o tem.

— Bili smo tu vsi skupaj ves teden, — je dejala gospa Stokesova s hladnim in nezaupljivim glasom. Oprostite, da nekoliko dvomim o tem, toda vaša vest je tako nepričakovana in tako jasno nasprotuje vsemu, kar je nam pravil moj bratranec... Ali bi bili tako prijazni in nam pojasnili zadevo nekoliko točneje. Mislim, da gre za pomoto.

Eve nikakor ni presenetil hladno vljudni glas Agnes Stokesove. Že kot mlado dekle je bila Agnes tem vljudnejša, čim sovražnejše je bilo njeno čustvo.

— Edina pomota se je morda zgodila samo v tem, da je bil sir Henry prepričan, da rabi delj časa za to, da vas pripravi na to novico, — je odgovorila Alison z dozdnevno enakomirnim glasom, samo na licih so se ji pojavile rdeče lise. — Moja sestra in vaš bratranec sta bila stara prijatelja, gospa Stokesova. Sestala sta se prvič pred sedmimi leti na ladji, namenjeni v Južno Afriko. Moja sestra se je peljala takrat za svojim ženinom Algernonom Evansom, da bi se poročila z njim. Sir Henry mi je pravil, da je bila tu ljubezen na prvi pogled. Bilo je pa že prepozno. Sestra se je odpeljala v Kapstadt in se omožila z Algernonom. Pred petimi leti ji je mož umrl in vrnila se je domov, da bi vodila možemu očetu gospodinjstvo, kajti moja mati je bila težko bolna.

Alison Gaskellova je bila zelo blede in njen pogled je imel čuden tuj izraz.